

Iskra

13

Polovica Slovenije

Prvo srečanje med predsedniki občinskih skupščin in njihovih predsednikov izvršnih svetov iz dvaintridesetih slovenskih občin ter predstavniki SOZD Iskra na Brdu je bila vsekako posrečena in izjemna novost, ki bo, kot se zdi, postala v prihodnje stalna oblika sodelovanja in sporazumevanja med tistimi slovenskimi občinami, v katerih ima Iskra svoje TOZD in DO. To pa je v bistvu skoraj polovica Slovenije, kar znova dokazuje pomembnost in prisotnost Iskre v naši republici.

Srečanje Iskre s predstavniki tako številnih družbeno-političnih skupnosti in množična udeležba povablencev (opravičili so se samo trije) je bilo, po splošnem mnenju koristno in je jasno pokazalo, da so tudi v občinah sprejeli temeljno razvojno strategijo Iskre za danes in jutri. Po izčrpnosti predstavitvi Iskre in njenih problemov, ki so jih podali predstavniki SOZD Iskra, so predstavniki občin opozorili na vrsto problemov, ki tarejo, tako njihove občine, kot naše TOZD in DO na njihovih območjih. Ta skrb družbenopolitičnih skupnosti se je zelo skladno ujemala s skrbjo Iskre same, od katere terja sedanji trenutek notranjo konsolidacijo, usklajevanje programov, načrtno razreševanje ekoloških problemov kot tudi ugotovitev, da so v Iskri še precejšnje notranje rezerve. Predstavniki občin pa so v odkriti in dobromamerni želji razkrili tudi vrsto problemov, ki jih imajo na svojih območjih v Delti, Telematici in Mikroelektroniki, hkrati pa ugotavljali pravilnost zasnove policentričnega razvoja Slovenije, pri čemer ima Iskra pomemben delež in vlogo. Beseda je tekla tudi o usklajevanju programov med Iskro in Gorenjem, pri čemer je bila poudarjena tudi odgovornost Iskrinega vodstva za razvoj samega sistema Iskre, zavoljo česar bo potrebno ustvariti in izvajati tudi ustrezne lastne instrumente.

Skratka, to je bilo srečanje, ki je zares na vseh ravneh začelo podirati ozke občinske meje in poglobilo zavest o usodni povezanosti Iskre in območij, kjer žive in delajo njeni delavci.

D. Ž.

Poslovanje v letu 1986

V letu 1986 je Iskrin izvoz dosegel 235,8 mio \$ vendar je to bilo kar za 12% manj kot smo planirali. Dosežena izpolnitev plana izvoza je ena izmed najslabših v 15 letih in terja najodločnejše ukrepe v nadaljnjem razvoju Iskre.

Z letno resolucijo 1986 je bil predviden dokaj optimističen scenarij gospodarskega razvoja. Tako kot je že praviloma bilo pogosto v preteklosti, se je leto 1986 pričelo s kopico novih zakonov in najrazličnejših administrativnih uredb. Iz te palete novih zakonov je nedvomno najpomembnejši segment, ki ureja zunanje trgovinsko poslovanje in je že v svoji pripravljalni fazi dobila razburil deželo, jo razcepil na izvoznike in uvoznike.

Kopica predpisov, ki naj bi pospremili resolucijo v izvajanje je že tradicionalno zamujala in do polletja 1986 prispevala, da smo zabredli v znatne gospodarske težave. Kot je bilo pričakovati, je bilo najbolj kritično na zunanje-trgovinskem področju, saj novi zakon v celoti ni izpolnil pričakovanih gospodarstva.

Zvezni izvršni svet je ukrepal s tako imenovanimi »paketi«, ki pa so bili povečini dokaj prazni in se je njihov učinek izničil že ob devetmesečju.

V letu 1986 se je industrijska proizvodnja v Jugoslaviji povečala sicer za 3,9%, kar je za skoraj celo odstotno točko nad načrtom, je pa to bil tudi edini pozitivni dosežek razvoja opredeljenega z resolucijo.

Noben drugi cilj ekonomske politike v letu 1986 ni bil dosežen. Inflacija je presegla 90% stopnjo, celotni izvoz je padel, pri tem pa je konvertibilni izvoz zabeležil komaj zaznavno povečanje, plačilna bilanca je mnogo manj ugodna, kot bi bilo potrebno. Razmerje cen je bilo znova resno porušeno z administrativnim urejanjem, kar se je odrazilo v znatnem povečanju izgub.

Take gospodarske razmere so vplivale tudi na poslovanje SOZD Iskra in se v dokajšnji meri odražajo v njenih doseženih rezultatih v letu 1986.

Izvozili smo za 235,8 mio \$ izdelkov in storitev s čimer pa je bila dosežena le 87,7% izpolnitev plana. Tudi v primerjavi z izvozom v preteklem letu je bil doseženi izvoz v letu 1986 slabši, saj je bil manjši kar za 4%. Na konvertibilno področje smo izvozili za 150 mio \$, ali le 82,8% planirane vrednosti. Tudi konvertibilni izvoz v letu 1986 je bil manjši kot izvoz v preteklem letu in to za 2,1%.

Na tako veliko zaostajanje izvoza v letu 1986 je v pretežni meri vplivala dohodkovna nezanimivost izvoza. Tečaj dinarja ni sledil v zados-

tni meri domači inflaciji tako, da so drage domače surovine ob neustrezni dinarski protivednosti izvoza povzročile, da je večina velikih izvoznikov poslovala z izgubami, ali na robu uspešnosti. Med letom se je stanje ob sprejetju prvih »paketov« nekoliko izboljšalo, vendar le za nekaj mesecev, pri čemer tudi izvozne stimulacije niso odigrale svoje vloge, saj jih je »federacija« izplačevala z več mesečno zamudo.

Povsem drugače je tekla prodaja na domačem trgu. Tu so dosežene rasti pod močnim vplivom inflacije pa tudi planirane vrednosti so praviloma presežene, saj je v plan bila vgrajena znatno nižja izhodiščna inflacija.

Celotna domača prodaja je v letu 1986 znašala 320,8 mrđ din in je bila za 92,9% večja kot v preteklem letu. Izven Iskre smo na domačem trgu realizirali 207,5 mrđ din prodaje, ki je bila za 93,5% večja kot v letu 1985. Tako je delež prodaje na domačem trgu izven SOZD v celotni prodaji znašal v letu 1986 64,7%, kar je le malenkost več kot v prejšnjem letu. Del prodaje na domačem trgu je potekal tudi s posredovanjem organizacije skupnega pomena Iskre Commerce in to v obsegu 47,0 mrđ din, kar je v strukturnem deležu več kot v letu 1985.

Za tak obseg prodaje, tako na domačem trgu, kot tudi v izvozu je bilo potrebno zagotoviti ustrezne blagovne fondе. Obseg proizvodnje, ki jo spremljamo na podlagi cen iz leta 1985, je v letu 1986 znašal 210,8 mrđ din, ali za 18,5% več kot v prejšnjem letu. Ta dokaj visoka rast proizvodnje, merjena s stalnimi cenami je predvsem posledica zamrzovanja cen in tihih podražitev skozi tako imenovane »nove proizvodnje«. Po statistični metodologiji je bila Iskrina proizvodnja v letu 1986 večja za 6,1% v primerjavi s prejšnjim letom. Kljub upočasnjeni dinamiki proizvodnje je Iskra vendarle ohranila skoraj še enkrat višjo rast proizvodnje v primerjavi z okoljem.

Za tak obseg proizvodnje smo potrebovali za 128,6 mio \$ surovin in repromateriala iz uvoza ter za 156,0 mrđ din surovin in repromateriala z domačega trga. Zaradi devizne nelikvidnosti države je bil v letu 1986 dokaj moten uvoz. Tako je le-ta kljub večji proizvodnji ostal v letu 1986 na ravni prejšnjega leta. Pri tem je potrebno posebej poudariti, da so zelo počasi tekla plači-

la v tujino tako, da je Iskra prešla v leto 1987 z več kot za 30 mio \$ neplačanih uvoznih naročil, kar povzroča čedalje hujše zaplete z našimi dobavitelji. Nabava na domačem trgu je dosegla vrednost 156,0 mrđ din, pri čemer smo za 76,9 mrđ din surovin in repromateriala kupili izven Iskre. Nabava izven SOZD Iskra je bila v letu 1986 za 67,2% večja kot v letu 1985, to pa pomeni, da se je njen delež v celotni nabavi zmanjšal od 58,5% v letu 1985 na 49,3% v letu 1986. To bi lahko bil znak za krepitev povezav znotraj Iskrine reproviverige.

Dohodkovni del rezultatov poslovanja se je oblikoval pod znatnim vplivom inflacije. Celotni prihodek Iskre, ki je dosegel 535,0 mrđ din je bil v letu 1986 za 85,9% večji kot v prejšnjem letu. Zaostajanje izvoza za dosežki preteklih let se je odrazilo tudi v strukturi formiranja celotnega prihodka, saj so prihodki z domačega trga dosegli 307,3 mrđ din, ali za 101,0% več kot v letu 1985. Na tujih trgih smo dosegli le 102,9 mrđ din celotnega prihodka, ali samo za 41,9% več kot v letu 1985. Tako nizek porast prihodka s tujih trgov je v dokajšnji meri pogojen z neustreznim tečajem valut v primerjavi z dinarjem. Po splošni oceni nekaterih institutov je bil dinar v letu 1986 prevrednoten za polnih 25% tako, da bi v primeru pravilnejšega tečaja dinarja realizirali na tujih trgih za 23% celotnega prihodka, kar je glede na siceršnji manjši izvoz le za 2 odstotni točki manj kot v preteklem letu. To pa bi pomenilo tudi dohodkovno bistveno boljše rezultate, oz. poslovanje brez izgub.

Možnosti obračunskega sistema so v znatni meri vplivale na prikazano strukturo stroškov, kjer so, tako materialni stroški, kot tudi obresti za obratna sredstva rastli kar za 10 indeksnih točk počasneje kot celotni prihodek.

V letu 1986 smo v Iskri ustvarili za 133,0 mrđ dohodka, ki je bil za 114,6% večji kot v preteklem letu. Znižanje obrestnih mer je vplivalo na počasno rast obresti za osnovna sredstva, ki so se povečala le za 60% v primerjavi z letom 1985. Tako so vse obveznosti iz dohodka rastle skupaj s stopnjo 101% na leto, kar je počasneje kot dohodek. Zato je bila v letu 1986 realizirana tudi dokaj visoka rast čistega dohodka in to 120,8% v primerjavi z letom 1985. Za bruto osebne dohodke smo namenili za 71,5 mrđ

din, kar pomeni, da je masa izplačanih čistih osebnih dohodkov znašala 50,8 mrđ din in je bila za 129% večja kot v letu 1985. Tako smo v letu 1986 za čiste osebne dohodke namenili 34,5% ustvarjenega družbenega proizvoda, kar je za 2 odstotni točki več kot v prejšnjem letu 1985. Ker smo z 235 mio \$ vendarle eden izmed večjih jugoslovnskih izvoznikov, nam je neustrezen tečaj dinarja povzročil tak izpad dohodka, oz. družbenega proizvoda, da bi osebni dohodki v gospodarsko razumnejših razmerah predstavljali le 32% družbenega proizvoda, kar pa je enako rezultatom v letu 1985. Povprečni mesečni neto izplačani osebni dohodki so v letu 1986 znašali 125.059 din, ali za 122,7% več v primerjavi z letom 1985.

Za akumulacijo smo v letu 1986 namenili 19,4 mrđ din, kar je za 101,2% več kot v prejšnjem letu.

Izpad dohodka predvsem zaradi izvoza in zamrznitve cen je povzročil, da so se v letu 1986 pojavile v Iskri večje izgube in to v višini 2,8 mrđ din, ki pa so bile ob zaključnem računu pokrite s sredstvi rezerv v okviru celotne SOZD.

V letu 1986 smo v proizvodne investicije vložili za 31,8 mrđ din sredstev in od tega 22,6 mrđ din v opremo, kar je 70% vseh sredstev.

Čeprav je med letom kazalo, da bo zaposlovanje preseglo 3% letno pa je ob koncu leta prišlo do umirjanja zaposlovanja. V letu 1986 je bilo v Iskri v povprečju zaposlenih 34.672 delavcev, kar je le za 2,1% več kot v prejšnjem letu.

Kljub slabšim gospodarskim razmeram, ki so veljale v letu 1986 in s tem povečanim obsegom izgub, slabšim izvoznim rezultatom itd., smo v Iskri uspeli nekoliko izboljšati kakovost gospodarjenja. Tako smo obračanje sredstev, ki je v letu 1985 znašalo le 1,18, povečali v letu 1986 na 1,22 in ob večji akumulativnosti poslovnega procesa tudi dosegli večjo rentabilnost in to 7,1%. Glede na nižjo povprečno obrestno mero v letu 1986 se je znižala tudi negativna obrestna mera celotnega Iskrinega poslovnega procesa, kar se je odrazilo tudi v izboljšanju strukture virov. Kljub tem rezultatom pa si moramo še nadalje prizadevati za izboljšanje kakovosti poslovanja, saj to zahteva program stabilizacije gospodarstva v celoti.

JANKO ŠAVLI

16. redna seja kolegija za RR dejavnost

Več pozornosti združevanju sredstev za razvojne programe

Sejo področnega kolegija za RR dejavnost so člani združili z ogledom proizvodnje nove Iskrine DO Rotomatika v Idriji in še hkrati seznanili z najnovejšimi razvojnimi dosežki tega 900-članskega kolektiva. Nekdanja TOZD — Tovarna za montažo elektromotorjev se je v zadnjih letih razvila v pomembnega proizvajalca, in to predvsem s spodbujanjem lastnega znanja in ustvarjalnosti. Novi sodobni proizvodni prostori in avtomatizirane linije so omogočili, da se je fizični obseg proizvodnje dvignil z 1,5 milijona elektromotorjev v letu 1980 na 5 milijonov kosov v lanskem letu, ki so jih 60% prodali na konvertibilnem tržišču. Zanje so iztržili 15 milijonov dolarjev, že letos pa naj bi bila ta vrednost večja vsaj za četrtno.

V svetu slovijo kot kakovosten izdelovalec elektromotorjev in obvladujejo 4% svetovne proizvodnje. V zadnjem času so prodrli na ameriško tržišče z novo vrsto motorjev za rotacijske kompresorje. Do leta 1990 nameravajo storiti večji korak v smeri profesionalizacije svojih izdelkov, saj pospešeno razvijajo nove vrste motorjev za pogon ventilatorjev, ki se uporabljajo v računalništvu. Dolgoročno izvozno strategijo so torej podprli z močnimi razvojnimi aktivnostmi in tehnološkim prestrukturiranjem, kar vključuje predvsem materialno-energetsko optimiranje izdelkov, racionalizacijo in optimizacijo proizvodnih procesov. Uredili so tudi najsoodnejše regalno — računalniško krmiljeno skladišče. V zadnjem času vedno bolj razmišljajo o uvajanju »just in time« proizvodnje, kar pomeni zmanjšanje medfaznih zalog na minimum, prav tako pa naj bi odpravili transportne poti med posameznimi operacijami. Just in time pa je hkrati filozofija, ki mora prežemati celotno repro verigo, vključno s poslovnimi partnerji. Če hočemo sodelovati z velikimi sistemi v Evropi, ki na ta sistem že prehajajo, je skrajni čas, da začnemo razmišljati o njem tudi v Iskri. Glede na to, da v Iskri obstajajo štirje proizvajalci rotacijskih strojev je edina racionalna razvojna pot medsebojno dogovarjanje in sodelovanje. Zaenkrat delujeta dve skupini strokovnjakov s področja tehnologije in nabave, skupno delo pa bodo še razširili, so povedali v Iskri Rotomatiki.

Pri obravnavi plana RR dejavnosti so člani kolegija največ pozornosti posvetili združevanju sredstev za strateško razvojne programe, pri tem pa izpostavili dejstvo, da zaradi občutnega zniževanja izdatkov posameznih DO za RR dejavnost prihaja do zmanjševanja

vlaganj v RR dejavnost v Iskri kot celoti. Delovne organizacije, podpisnice SaS o izvajanju srednjeročnega plana SOZD Iskra za obdobje 1986—1990 v celoti ne upoštevajo določil tega sporazuma, zato je RR kolegij sprejel nekatera stališča v zvezi s to problematiko:

- DO prikazujejo celotna vlaganja v RRD ne glede na način zajemanja stroškov za RRD v knjigovodstvih,

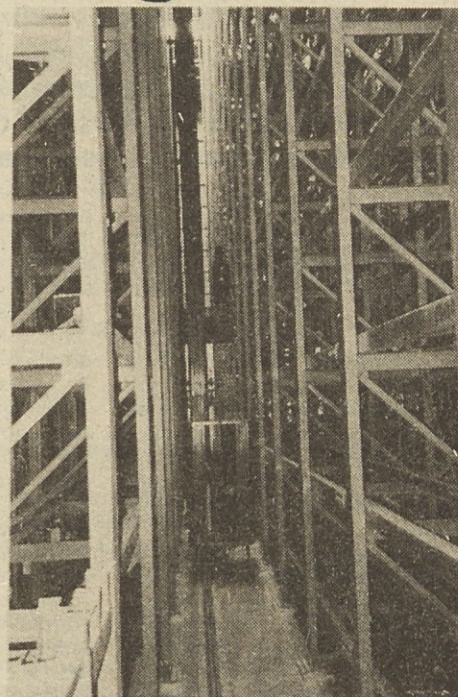
- določila SaS za srednjeročno obdobje 1986—1990 so obvezna za vse DO v Iskri,

- letni strošek na povprečnega delavca v razvojni dejavnosti je v lastni enoti v letu 1987 najmanj 12 milijonov dinarjev,

- treba je upoštevati planirano režijsko stopnjo na BOD posamezne DO tudi v predračunu in obračunu pri nalogah, ki so sofinancirane iz združenih sredstev,

- glede na uveljavljanje člena 7, kar zmanjšuje višino združenih sredstev RR kolegij sklene, da se združena sredstva zmanjšajo in zmanjšanje se upošteva sorazmerno v vseh programskih svetih.

Poslovnik za obravnavanje nalog strateških razvojnih programov je še v pripravi in bo v razpravi na naslednji seji kolegija. Rado Feleskini je ob tem opozoril, da predsedujoči programskih svetov čimprej skličejo sestanke, na katerih bodo potekale volitve predsedujočih za letošnje leto. Nadalje bo opravljen pregled nalog, sofinanciranih iz združenih sredstev, ki so zamujene, ali niso v celoti zaključene. Na teh sestankih bodo določevali tudi projekte, ki izpolnjujejo pogoje za sofinanciranje nalog iz združenih sredstev v letu 1987, predlog delitve združenih sredstev za sofinanciranje RR nalog ter izvršene prijave nalog za leto 1987 po poenostavljeni metodologiji.

V Rotomatiki so kot prvi v Iskri uredili regalno računalniško krmiljeno skladišče

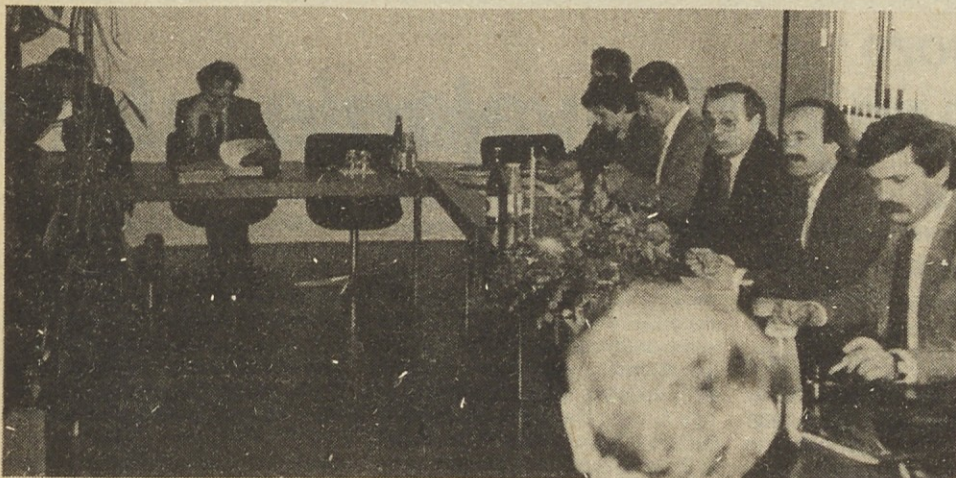
Rado Faleskini je člani kolegija seznanil s predvidenimi ukrepi ZIS za podporo znanstveno-raziskovalnega dela, še predvsem z Osnutkom zakona o zagotavljanju ter načinu uporabe sredstev za pospeševanje tehnološkega razvoja. Pri tem je podrobneje obrazložil nekatere kriterije za vključevanje v skupne programe in Iskrinim razvojnikom predlagal, da čimprej pričnejo z aktivnostmi za povezovanje s partnerji iz drugih republik, kar omogoča vključevanje v skupne projekte. Ena izmed takih priložnosti za stike bo tudi letošnje srečanje ETAN od 1. do 5. junija na Bledu. Iskra bo prevzela vlogo sponzorja in po pričakovanjih naj bi bila udeležba Iskrinih razvojnikov številna še predvsem v vlogi poročevalcev.

Glede na doslej znane podatke Iskra ne zna izkoristiti možnosti, ki jo Raziskovalna skupnost Slovenije nudi industriji za akcijo »2000 raziskovalcev«. Zato so člani kolegija sprejeli priporočila, da v svojih sredinah storijo vse, da se čimveč mladih strokovnjakov vključi v to akcijo.

Razpravljali so tudi o predvidenem združevanju sredstev za razširitev zmogljivosti Fakultete za elektrotehniko. Zavzeli so se za usklajevanje stališč na ravni SOZD in ob tem menili, da se je potrebno dogovoriti, kakšne aktivnosti naj se razvijajo na FE in kako naj se uravnotežijo programi tudi s tistimi na mariborski univerzi.

Člani kolegija so poslušali tudi stališče poslovodnega kolegija SOZD do vključevanja Iskre v Eureka, ki med drugim govori o interesu Iskre, da se v Jugoslaviji čimprej vzpostavijo mehanizmi na ravni države in raziskovalnih skupnosti, ki naj omogočijo enakopravnejše vključevanje naših OZD v projekt Eureka. Razvojniki so menili, da je potrebno čimprej sklicati sestanek vseh zainteresiranih zaradi dogovora o pripravi nadaljnjih aktivnosti pri povezovanju s tujimi partnerji po kriterijih Eureka.

I. S.

5. zasedanje delavskega sveta SOZD Iskra

Takoj motivirati izvoznike

Delegati delavskega sveta iz celotne Iskre so na 5. zasedanju med drugim podaljšali rok za sprejem Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah za izgradnjo informacijskega sistema v Iskri, in sicer do sredine aprila, sprejeli Letni program SOZD Iskra za leto 1986, strinjali so se s podelitvijo diplomskih in magistrskih nagrad za leto 1986, nadalje so za nova člana KPO SOZD Iskra imenovali — za proizvodne programe in tehnologijo Aleksandra Miheva ter za ekonomiko, finance in investicije Vita Osojnika, kot osnutek pa bo Iskrin delavski svet dal v javno obravnavo. Samoupravni sporazum o spodbujanju izvoza v Iskri.

Ena pomembnejših točk dnevnega reda 5. seje delavskega sveta SOZD Iskra — bila je 25. marca v PPC v Ljubljani — je bila informacija o sprejemanju predloga Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah za izgradnjo informacijskega sistema v Iskri. Čeprav je dvomesečni rok že potekel, je ta dokument še vedno v postopku sprejemanja v skoraj polovici Iskrinih delovnih organizacij. Delegati so zato podaljšali rok za sprejem do 15. aprila.

V nadaljevanju zasedanja je Janko Šavli seznanil delavski svet s posebnostmi »Letnega programa SOZD Iskra za leto 1987 za uresničevanje ciljev in obveznosti iz srednjeročnega plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1986—1990. Opozoril je zlasti na to, da smo v Iskri pripravili program za leto na osnovi pogojev gospodarjenja, ki so se izoblikovali v lanskem drugem polletju kot rezultat interventne ekonomske politike Zveznega izvršnega sveta. Seveda so pri nastajanju tega dokumenta upoštevali tudi že sprejete srednjeročne planske dokumente Iskrinih delovnih organizacij in sestavljene organizacije.

Na kratko smo o pripravah letnega programa v našem tedniku že pisali, ne bo pa odveč, če se vsaj na kratko ustavimo pri temeljnih ciljnih Iskrine letošnje poslovne politike.

Tudi letos je Iskra postavila na prvo mesto izvoz, in sicer v višini 291 milijonov dolarjev, od tega dve tretjini na konvertibilno tržišče. Sprejeti letni program poudarja, da bo Iskra pospeševala izvoz z večino kratkoročnih kreditnih potencialov Interna banka, in sicer za financiranje proizvodnje za konvertibilni izvoz pod ugodnejšimi pogoji, dograditi in utrditi bo treba tudi izvozno naravnost INO-firm, znotraj Iskre bomo tudi stimulirali izvoznike, vlaganja pa bomo podredili izvozu, in sicer tako, da bodo imeli prednost pri financiranju tisti razvojni projekti, ki zagotavljajo izvozno zanimive izdelke. Povečevanje izvoza bo skušala Iskra doseči tudi s tem, da bo pospešila proces substitucije uvoznih surovin in reprograma materialov, nadalje s tem, da bo namenila vso skrb kadrom za delo v zunanji trgovini kot tudi kakovosti Iskrinih izdelkov.

Med šestimi temeljnimi cilji je na drugem mestu usklajeni program investicij. Njegov namen je v tem, da bi pospešili prestrukturiranje in dosegli večje učinke naložb, na tretjem mestu pa je tako imenovano racionalno zaposlovanje, ko naj bi bila letna stopnja pod dvema odstotkoma, z ukrepi kadrovske politike pa bomo podpirali izvozno naravnost Iskre, izboljševali kadrovske strukture, ki bo sposobna slediti višjim tehnologijam, izboljšati pa bo treba tudi štipen-

dijsko politiko in izobraževanje. Lahko bi rekli, da so to trije cilji z neposrednim učinkom v tem letu, cilji in naloge z učinkom v naslednjih letih pa so organiziranost poslovnega sistema, za tem novelacija interne zakonodaje ter poenotenje informacijskih sistemov v Iskri.

V nadaljevanju je centralni Iskrin delavski svet sklepal o nagradah za diplomske in magistrske naloge za leto 1986. Te nagrade bomo letos v Iskri podelili že četrtič, posebna komisija pa jih ocenila po uspešnosti razreševanja problematike v Iskri, torej z vidika koristnosti, možnosti praktične uporabe in tam, kjer je to smotno, tudi zamenjave tujih materialov z domačimi. Med 21. prispelimi nalogami je komisija predlagala delavskemu svetu SOZD Iskra, da nagradi naslednje naloge in njihove avtorje: Igorja Bahovca — Meritev meje enorodovnosti optičnega vlakna, Vido Krušič — Razvoj tehnološkega postopka za izdelavo kremplastnega pola s preoblikovanjem, Matjaža Lukača — Nd-fosfatno stekleni laser z mehanskim preklopnikom kvalitete, Toneta Mohoriča — Gospodarjenje z devizami v razvitem svetu in pri nas, Andreja Navodnika — Enota programskih stikal PS-8, Aleša Rastka — Uporaba teorije stohastičnih procesov pri analizi in projektiranju proizvodnje mikroelektronskih vezij, Vinka Severja — Mirkoračunalniško zaje-

manje in obdelava merilnih podatkov ter krmiljenje laboratorijskih merilnih instrumentov in naprav. Alojza Suhadolnika — Prenosna funkcija optičnega vlakna, Almo Udovč — Oprede-litev načina stabilizacije poliamida 6 s 13C-NMR spektroskopijo in Ivana Zupana — Modem za prenos podatkov 2400 BIT/s.

Delavski svet je predlog komisije potrdil.

V nadaljevanju zasedanja je predsednik razpisne komisije za člane KPO SOZD Iskra Alojz Kleindienst poročal o poteku razpisa. Na osnovi njegove obrazložitve, predloga komisije in stališča predsednika KPO Franca Šifkoviča, je delavski svet imenoval za člana KPO Aleksandra Miheva, in sicer za proizvodne programe in tehnologijo ter Vita Osojnika za ekonomiko, finance in investicije. Ponovno pa je delavski svet razpisal delo in naloge članov KPO za tržništvo, za družbeno pravne zadeve, kadrovske politiko in izobraževanje ter družbeno samozadržano in SLO ter za raziskovalno dejavnost in kvaliteto.

Zadnja točka dnevnega reda 55. zasedanja DS je bila namenjena predstavitvi in obravnavi predloga Samoupravnega sporazuma o spodbujanju izvoza v Iskri. Vzroke za sprejem tega dokumenta je obrazložil Miloš Resnik iz Iskre Commerce, osnovni namen tega Sporazuma pa je dohodkovno motivirati izvoznike, saj so se v zadnjem času zaradi številnih vzrokov preusmerili na domače tržišče. Seveda bomo v našem tedniku o tem dokumentu še pisali, tokrat naj povemo le to, da je delavski svet predlog sporazuma preoblikoval v osnutek, skupaj z izvedbenimi akti pa ga bo posredoval delovnim organizacijam v javno obravnavo.

Lado Drož

SKLEPI 5. zasedanja delavskega sveta SOZD Iskra

56) Na osnovi podane obrazložitve sekretarja DS Jasta Marcona ter predloženega gradiva sprejme DS soglasno naslednji sklep: **DS sprejme na znanje informacijo o izvršitvi, oz. izvajanju sklepa 4. zasedanja DS SOZD z dne 24. 12. 1986 in izredne seje z dne 25. 2. 1987 ter informacijo o poteku sprejemanja predloga SaS o skupnih osnovah za izgradnjo informacijskega sistema v SOZD Iskra in pri tem ugotavlja**

- SaS o izvajanju srednjeročnega plana SOZD Iskra za obdobje 1986—1990 na področju dejavnosti skupnega pomena je sprejet tudi v DO Elektroakustika,
- s strani DO Elektroakustika je bila v odbor za samoupravno usklajevanje Letnega programa za leto 1987 imenovana Javorka Oražem,
- veljavnost sklepa št. 54 o povečanju obveznosti združevanja v sklad skupnih rezerv SOZD v letu 1987 je podana, ker je bilo naknadno pridobljeno soglasje delegacije DO Elektrooptika,
- za pokrivanje izgub po ZR 1986 je Iskra banka v skladu s sklepom št. 55 razdela naslednje sanacijske kredite DO Avtoelektrika, TOZD Vžigalne tuljave v višini 200.000.000 din
- DO Elementi, TOZD Upori v višini 96.978.941 din
- DO Elementi, TOZD Keramika v višini 144.834.246 din
- DO Kibernetika, TOZD Števci v višini 501.467.746 din
- SaS o skupnih osnovah za izgradnjo informacijskega sistema v SOZD Iskra je še vedno v postopku sprejemanja v DO Kibernetika, Elektrovezje, Elementi, Antene, Elektroakustika, Elektromotorji, Videomatika, Rotomatika in Kondenzatorji, zato podaljša rok za sprejem do 15. 4. 1987.

57) Na osnovi podane obrazložitve v.d. člana KPO SOZD Janka Šavlija in predsednice odbora za samoupravno usklajevanje Letnega programa za leto 1987 Marije Kavčič-Štrukelj ter predloga odbora, predloženega gradiva in podanih amandmajev, oz. pripomb delegacije DO Iskra Servis in Telematika sprejme DS v soglasju s podanimi stališči delegacij soglasno naslednji sklep: **DS sprejme Letni program SOZD Iskra za leto 1987 za uresničevanje ciljev in obveznosti iz srednjeročnega plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1986—1990 s tem, da se pri izdelavi čistopisa upoštevajo pri številčnem delu posredovane dopolnitve.**

58) Na osnovi podane obrazložitve članice komisije za uspešne diplomske in magistrske naloge Darje Uvodič, predloga odbora in predloženega gradiva sprejme DS soglasno naslednji sklep: **DS podeli nagrade za uspešne diplomske in magistrske naloge za leto 1986 v skladu z določili Pravilnika o nagradah in priznanjih Iskre naslednjim avtorjem: Igor Bahovec, diplomiral na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo iz fizike z nalogo Meritev meje enorodovnosti optičnega vlakna, Vid Krušič, diplomiral na Fakulteti za strojništvo z nalogo Razvoj tehnološkega postopka za izdelavo kremplastnega pola s preoblikovanjem, Matjaž Lukač, magistriral na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo iz fizike z nalogo Nd — fosfatno stekleni laser z mehanskim preklopnikom kvalitete, Tone Mohorič, magistriral na Ekonomski fakulteti z nalogo Gospodarjenje z devizami v razvitem svetu in pri nas,**

Andrej Navodnik, diplomiral na Fakulteti za elektrotehniko z nalogo Enota programskih stikal PS — 8, Aleš Rastko, diplomiral na Visoki šoli za organizacijo dela Kranj z nalogo Uporaba teorije stohastičnih procesov pri analizi in projektiranju proizvodnje mikroelektronskih vezij, Vinko Sever, magistriral na Fakulteti za elektrotehniko z nalogo Mirkoračunalniško zajemanje in obdelava merilnih podatkov ter krmiljenje laboratorijskih merilnih instrumentov in naprav, Alojz Suhadolnik, diplomiral na Fakulteti za strojništvo z nalogo Prenosna funkcija optičnega vlakna,

Alma Udovč, magistrirala na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo — kemija iz kemijske tehnologije z nalogo Oprede-litev načina stabilizacije poliamida 6 s 13C-NMR spektroskopijo in Ivan Zupan, diplomiral na Fakulteti za elektrotehniko z nalogo Modem za prenos podatkov 2400 BIT/s v višini 60.000 din.

59) Na osnovi podane obrazložitve predsednika razpisne komisije Alojza Kleindiensta, predloga komisije, oz. predloženega gradiva ter stališča predsednika KPO SOZD Franca Šifkoviča sprejme DS soglasno naslednja sklepa:

1. DS imenuje za člana KPO SOZD Iskra
  - za proizvodne programe in tehnologijo Aleksandra Miheva, dipl. ing.
  - za ekonomiko, finance in investicije Vita Osojnika, dipl. oec.
2. DS znova razpisuje dela in naloge člana KPO SOZD Iskra
  - za tržništvo,
  - za družbeno pravne zadeve, kadrovske politiko in izobraževanje ter družbeno samozadržano in SLO in
  - za raziskovalno dejavnost in kakovost z razpisnim rokom 30 dni in pogoji iz 77. člena SaS o združevanju.

60) Na osnovi podanega predloga predsednika DS SOZD Igorja Grudna sprejme DS soglasno naslednji sklep: **DS zaradi odhoda na novo delovno dolžnost razreši funkcije v.d. člana KPO SOZD Iskra za tržništvo Iljo Mediča, dipl. oec. s 31. 3. 1987.**

61) Na osnovi podane obrazložitve predstavnika Iskre Commerce Miloša Resnika, predloga odbora za tržništvo ter posredovanega gradiva, podanih pripomb delegacij DO Rotomatika, Avtoelektrika in Kibernetika ter razprave sprejme DS soglasno naslednji sklep: **DS preoblikuje predlog Samoupravnega sporazuma o spodbujanju izvoza v SOZD Iskra z dne 18. 3. 1987 v osnutek s tem, da predlagatelj pri izdelavi čistopisa osnutka upošteva že posredovane pripombe ter zadolži področje za marketing SOZD in Iskra Commerce, da v roku 7 dni pripravijo tudi izvedbene akte, ki so potrebni za izvajanje sporazuma. Osnutek sporazuma skupno z izvedbenimi akti in kvantifikacijami se posreduje DO v 15-dnevno javno obravnavo. Predloge, pripombe in stališča zbira tajništvo samoupravnih organov SOZD, le-te pa bo usklajeval področni kolegij za marketing SOZD do naslednje seje DS.**

Predsednik DS SOZD Iskra
Igor Gruden

mesecev gospodarili dovolj uspešno, da bodo taki poračuni sploh možni? Predsedniki izvršnih odborov so se zato zavzeli za budno spremljanje problematike ob izvajanju zakonov in tudi za tesno sodelovanje sindikata s poslovnimi in strokovnimi delavci.

Na zadnji seji delavskega sveta SOZD so delegati sprejeli predlog SaS o spodbujanju izvoza v SOZD Iskra, ki naj bi po javni razpravi šel v čimprejšnji sprejem po delovnih organizacijah, veljal pa bo od 1. 1. 1987. V pripravi so še dodatne strokovne podlage, zato naj bi sindikalni delavci opozorili svoje strokovne službe, da se vključijo v javno razpravo tako, da bi s sprejetjem tega akta zagotovili resnično normalne dohodkovne učinke poslovanja Iskrinih izvoznikov.

Ob koncu so prisotni poslušali še informacijo o poteku priprav za organizacijo dneva Iskre in sklenili, da se bo potrebno dogovoriti o načinu pokrivanja stroškov darilnega paketa, saj njegova cena predstavlja preveliko breme za prireditelja. Predvidena cena, ki jo bodo plačali udeleženci bo 2000 din, razliko do 4000 din pa naj bi dodale delovne organizacije.

I. S.

13. seja predsedstva KOS SOZD

Budno spremljati izvajanje interventnih zakonov

Predsedniki izvršnih odborov sindikata so se tokrat zbrali na zadnji seji pred aprilskim posvetovanjem in letno konferenco sindikata SOZD, ki se je bodo udeležili predstavniki osnovnih organizacij, člani KOS SOZD, člani republiškega odbora elektrokovinske industrije ter gostje, zato so se dogovorili o zadnjih pripravah na srečanje in se seznanili z dnevnim redom.

Pravkar poteka javna razprava o osnutku Programskih smernic delovanja KS ZS SOZD Iskra za mandatno obdobje 1987—1988 in Avguštin Ciuha je prisotne opozoril, da je potrebno more-

bitne pripombe osnovnih organizacij posredovati še pred poreško konferenco. Nadalje je predsedstvo dopolnilo evidentiranje možnih kandidatov za posamezne organe konference. Za vodenje konference v Poreču pa so predlagali naslednje delovno predsedstvo: predsednik Avguštin Ciuha, člana Alojz Lakner iz Telematike in Desanka Žnidaršič iz Zmaja, zapisnikarka pa bo Ma-

rina Vuksanović.

Problematika izplačil osebnih dohodkov po uveljavitvi interventnih zakonov je v teh dneh v Iskri še posebno vroča tema. Glede na doslej zbrane podatke, se bodo ob doslednem spoštovanju zakonskih določil pojavljale zelo velike razlike v izplačilih OD med DO in tudi med posameznimi TOZD. Predvsem bodo na boljšem tisti, ki so si v zadnjem

četrtletju delili višje OD. Janko Šavli je Iskrinim sindikalistom predstavljal določila Pravilnika, oz. navodila za izvajanje zakona. V Iskri bomo produktivnost izračunavali po interni metodologiji, ki predpostavlja rast OD glede na rast dohodka na delavca. Spremembe interventnih zakonov pa predvidevajo določilo, da bo poračunavanje presežkov plač iz lanskega in letošnjega le-

ta temeljilo na periodičnih obračunih. Zato bomo v Iskri v aprilu izplačali akontacije OD v višini poprečja zadnjega lanskega četrtletja, poračuni pa bodo določeni ob koncu meseca, ko bodo narejeni obračuni in šele takrat bi bilo možno izplačevanje poračunov v skladu z rastjo produktivnosti.

Ob tem pa se seveda postavlja vprašanje, ali smo v prvih treh

V ponedeljek, 30. aprila so se na vabilo SOZD Iskra na Brdu sestali predsedniki občinskih skupščin in njihovih predsednikov izvršnih svetov iz 32 slovenskih občin, v katerih ima Iskra svoje TOZD in DO. Zbranim predstavnikom družbenopolitičnih skupnosti iz skoraj polovice Slovenije je Iskra najprej predstavil predsednik PO SOZD Iskra Franc Šifkovič, o posameznih segmentih Iskrine problematike pa so županom spregovorili vodilni delavci Iskre, med njimi tudi nekateri glavni direktorji naših večjih DO. Razprave o problematiki Iskre in njenem mestu v posameznih družbenopolitičnih skupnostih so se udeležili številni predstavniki nekaterih naših občin in iskreno ter koristno opozorili na vrsto Iskrinih problemov kot jih vidijo na terenu, kar bo vsekakor prispevalo k usklajenejšemu delu in razreševanju vseh težav in problemov.

Iskra Commerce

Velike tržne možnosti v Bolgariji

V želji za večji prodor na bolgarsko tržišče je Iskra pred dnevi odprla v Sofiji svoje stalno predstavništvo. Letošnji plan Iskrinega izvoza v to državo znaša nekaj nad 2,7 milijona dolarjev. O Iskrini prisotnosti v Bolgariji smo se pogovarjali z operativnim vodjo oddelka Bolgarija v Iskri Commerce Janezom Gornikom.

Pomembnejše tržne uspehe je dosegla Iskra v LR Bolgariji šele leta 1981. Za izvoz cestne signalizacije je tisto leto iztržila približno triletno milijona dolarjev. Naslednje leto se je izvoz povečal le za nekaj deset tisoč dolarjev, velikanski skok pa smo dosegli leta 1983 z nad 9 milijoni dolarjev. Izvoz je nato spet padel in lani dosegel le 1,3 milijona dolarjev, letošnji plan pa je nekaj nad 2,7 milijona dolarjev. Od kod takšno nihanje?

Janez Gornik: »Vzroki za takšno nekonstantno rast in padce so različni, največ pa je seveda odvisno od vrste naročil. Skok leta 1983 smo na primer dosegli zato, ker smo leto prej podpisali z bolgarskimi državnimi železnicami (BDŽ) in zunanje-trgovinsko firmo Transimpex pogodbo o dobavi opreme in izvajanju del pri modernizaciji železniškega prometa na progi Sofija—Plovdiv ter izgradnji ranžirne postaje v Gornji Orjahovici.«

Iskra — In za kakšno vrednost gre?

Janez Gornik: »Vrednost dobav

in del je približno 15 milijonov dolarjev. Del te pogodbe v vrednosti okoli 3 milijone dolarjev bo Iskra realizirala v kooperaciji z bolgarsko firmo Isotimpex, in sicer smo tej firmi izvozili konow-how in opremo za kontrolo in signalizacijo na progi Sofija—Mezdra. Ta dela izvaja bolgarska firma CNIKA s pomočjo BDŽ. Ta izvoz smo v kooperaciji zapirali z uvozom računalniške periferije za potrebe Iskre in drugih porabnikov v Jugoslaviji.«

Iskra — In kdaj bodo dela končana?

Janez Gornik: »Vso opremo smo že dobavili, dela se bližajo koncu in računamo, da bomo ves projekt predali v roku, ki je bil prestavljen in naknadno dogovorjen zaradi kasnitev del bolgarskih partnerjev.«

Iskra — Ali lahko zapišemo, da se je Iskra pri tem poslu izkazala in si v Bolgariji pridobila ugled kot soliden partner?

Janez Gornik: »Vsekakor. Prepričan sem, da nam bo to omogočilo pridobitev novih na-

ročil za posodobitev drugih krajev bolgarske železniške mreže. S tem v zvezi smo že ponudili, da bi sodelovali na naslednjem paketu:

- prenos podatkov za integralni transport v LR Bolgariji,
- specialni sistemi digitalne telefonije za potrebe BDŽ, to je sistem Iskra 2000,
- ranžirna postaja Varna,
- železniško vozlišče Sindel
- računalniško podprt sistem za rezervacijo in prodajo železniških in avtobusnih vozovnic.«

Iskra — Gre torej res za paket in, ne, če lahko temu tako rečemo — paketek?

Janez Gornik: »Res je. Ta projekt je za Iskro izredno pomemben, in sicer zaradi dveh stvari — posel bo znašal več deset milijonov dolarjev, hkrati pa bi morali v Iskri aktivirati precejšen del znanja. Naj še povem, da bi bila prisotna, če bi posel seveda dobili, tudi ostala slovenska industrija.«

Iskra — Železo v ognju imamo tudi pri načrtih za posodobitev PTT mreže v Bolgariji! Kako je s to

akcijo?

Janez Gornik: »Tu gre predvsem za postavitev 13 digitalnih telefonskih central v vrednosti približno 250 milijonov dolarjev. Konkurenca za ta posel je precejšnja, posebnost posla pa je v tem, da bolgarski partner zahteva tudi prenos tehnologije. Kompletno ponudbo bo Iskra izdelala že v kratkem.

Iskra — Z nedavno otvoritvijo predstavništva v Sofiji, se je naša tržna mreža v tujini še bolj okrepila. Za kaj vse bo skrbelo to predstavništvo, če vemo, da te enote omogočajo sistematično obdelavo tržišča?

Janez Gornik: »Iskra Commerce in seveda Iskra želimo še v večjem obsegu prodreti na to tržišče, zato je bila otvoritev lastnega predstavništva več kot potrebna. Usmeriti pa se nameravamo v naslednja področja — v telefonijo, avtomatizacijo prometa, avtomatizacijo v industriji, v aktivne in pasivne elemente, mikroelektroniko, računalništvo, elektrooptiko, avtoelektriko, izdelke široke potrošnje in verjetno še kaj. In še nekaj je potrebno pri tem poudariti: to sodelovanje bi baziralo na dolgoročnem znanstvenotehničnem sodelovanju.«

Lado Drobež

Spet priznanje Iskrinemu koledarju

Na pravkar končanem sejmu Intergrafika se je Iskrin koledar za leto 1987 uvrstil med deset najboljših jugoslovanskih stenskih koledarjev.

Deveta razstava jugoslovanskih stenskih koledarjev — v nekaj zadnjih letih je sestavni del sejma Integrafika — je spet prinesla velik uspeh Iskrinemu koledarju: prejeli smo priznanje za uvrstitev med 10 najboljših jugoslovanskih koledarjev, in to v konkurenci skoraj 250 jugoslovanskih koledarjev. V teh skoraj desetih letih — jubilejno bo prihodnje leto — domala ni minilo brez kakšnega priznanja, bila pa so tudi leta, ko smo se uvrstili med prve tri, bili pa smo celo zmagovalci in za prvo mesto prejeli »Zlatega zmaja Grafoimpexa«.

Letošnji koledar seveda v Iskri poznamo. Njegovi avtorji so oblikovalci in fotografi iz Marketinga Iskre Commerce, omenimo le Zoro Pičulin in Jožeta Resnika, besedilo je napisal zunanji sodelavec zgodovinar in publicist Branko Korošec, v 38.000 izvodih pa ga je natisnila tiskarna Gorenjski tisk iz Kranja. Zemljevide in drugo gradivo za uspešni koledar si je Iskra Commerce sposodila pri Narodni in univerzitetni knjižnici, Narodnemu muzeju, Arhivu Slovenije ter Loškem in Dolenjskem muzeju.

LD

Iskra Električna orodja

Samo ERO na sejmu Alpe-Jadran

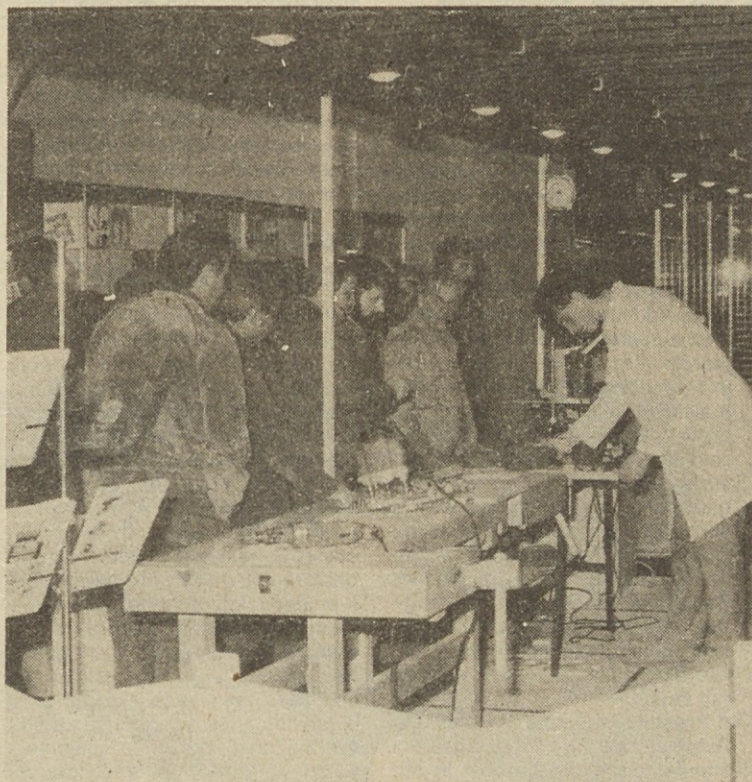
Sejma Alpe-Jadran z razstavo Človek in njegov prosti čas, ki je poleg sejma Sodobna elektronika najbolj obiskana sejemska prireditev v Ljubljani, se je iz Iskre udeležila le Tovarna električnih ročnih orodij.

Kar 400 razstavljalcev iz 12 držav, za 1000 kvadratnih metrov večji razstavni prostor kot minula leta in velikansko število obiskovalcev, so glavne značilnosti pravkar končanega 26. mednarodnega sejma Alpe Jadran v Ljubljani. Iz Iskre se ga že vrsto let, žal, udeležuje le DO Električna ročna orodja, čeprav bi nanj gotovo sodile tudi nekatere druge tovarne, zlasti tiste iz nekdanje Široke potrošnje.

ERO je na sejmu razstavil svoj celotni proizvodni program, poudarek pa je dal novim izdelkom — vrtniku in vibracijskemu vrtniku iz serije X, nadreskarju in stabilni krožni žagi za prirezovanje in rezanje opažev in letev. Seveda so prikazali tudi praktično uporabo strojev za obdelavo lesa.

S samo stojnico na sejmu, ki so jo zasnovali in postavili strokovnjaki iz Marketinga Iskre Commerce, so bili v ERO zelo zadovoljni, nikakor pa ne z lokacijo, saj jih je uprava Gospodarskega razstavišča prestavila s standardnega prostora v prizidku glavne dvorane v — klet hale B.

Vodja stojnice je bil Danilo Trček.
Lado Drobež

Na sejmu Intergrafika v Zagrebu se je predstavila tudi Iskra Delta, vendar v precej manjšem obsegu kakor lanske jeseni na sejmu Interbiro '86 (foto: D. P.)

Letna seja sindikata

Prihodnost nas izziva, odgovor je le kvaliteta!

Pregled dosedanjega dela, sprejem izhodišč za nadaljnje delo in celovita informacija o sedanjem gospodarskem trenutku, to so bile pglavitne točke dnevnega reda letne seje sindikata novogoriške Iskre Avtoelektrike, ki je bila minuli ponedeljek, 23. marca. Letno sejo je sklical predsednik predsedstva konference Miloš Vodopivec, udeležba pa je bila izredna, saj so se je udeležili poleg delegatov iz vseh 11 temeljnih organizacij in skupnih služb še vodstvo delovne organizacije, predstavniki vseh ostalih DPO in član predsedstva novogoriškega sindikalnega sveta.

Sredi vseh dogajanj

Potem, ko so izvolili delovno predstvedstvo, predsedoval je Silvo Spačal, je predsednik Vodopivec spregovoril o bogatem delovanju konference v minulemu letu. To delovanje bi z eno besedo ocenili kot eno izmed najboljših doslej, saj je bil sindikat prisoten praktično na vseh področjih, sredi vseh dogajanj. V ospredju pa je bila vsekakor skrb za aktiviranje vseh delavcev v delovni organizaciji, da se v tako težkih pogojih gospodarjenja kar najbolj angažirajo pri opravljanju zahtevnih del in nalog, saj je le boljše delo porok za izhod iz gospodarske krize.

Vidno vlogo je igral sindikat na področju samoupravne organiziranosti. Aktivno je sodeloval pri sprejemanju samoupravnih splošnih aktov in pri pripravi predlogov za reorganizacijo SOZD Iskra. V ospredju pa je bila tehnološka prenova proizvodnje in osvajanje novih izdelkov. Kritično je predsednik ocenil slabo izkoriščanje strojnih zmogljivosti, predvsem izkoristek strojev v popoldanski izmeni ter organiziranost in vodenje materialnega poslovanja in zalog. Posledice tega se seveda kažejo kot motnje v proizvodnji in plačevanju visokih obrestih.

Poseben poudarek na letni seji je bil namenjen kakovosti izdelkov Avtoelektrike, nabavi materiala in vhodni kontroli. Izredne možnosti prodaje izdelkov na domača in tuja tržišča nikakor ne sme zasenčiti slaba kakovost, ki je žal vse prevečkrat prisotna, v zadnjem obdobju celo upada, s tem pa tudi ugled pri kupcih. Sicer prav v tem času potekajo v Avtoelektriki strokovni seminarji na temo kakovosti, ki se jih je, ali se jih bo udeležilo približno 250 zaposlenih, kar je izredno pohvalno, zato mora to pridobljeno teoretično znanje dobiti svoje mesto v praksi, v proizvodnji, v končni in drugih kontrolah, kar je tudi cilj tovrstnega izobraževanja. Poleg zagotavljanja kakovosti bodo osrednje naloge v letošnjem letu še uvajanje cenejše proizvodnje, hitrejši razvoj osvajanja novih izdelkov in programov za prestrukturiranje proizvodnje

Avtoelektrike s čim višjo stopnjo lastnega znanja.

Posebna pozornost je bila namenjena tudi nagrajevanju po delu, nagrajevanju dela v težjih pogojih proizvodnje in nagrajevanju strokovnega kadra. Temu področju bo potrebno v najkrajšem času posvetiti večjo skrb, saj prav na področju nagrajevanja strokovnega kadra še ni v celoti dodelana najoptimalnejša rešitev.

Spremljanje poslovnih ciljev

Vseskozi je bila glavna skrb sindikata spremljanje uresničevanja zastavljenih poslovnih ciljev in pomoč pri odprtih vprašanjih. Tako je sindikat spremljal načrtovanje in izvajanje raziskovalnih in programskih usmeritev, spodbujal je aktivnosti za čim hitrejšo osvajanje novih izdelkov na osnovi lastne konstrukcije, izdelavo orodij ter namenskih strojev in naprav, kakor tudi uvajanje avtoelektronike v izdelke. Spremljal je izvajanje stališč in stanja na področju zagotavljanja kakovosti in planiranju proizvodnje, prodaje na tujih in domačem tržišču, nabave in investicijskih vlaganj.

Gotovo je kadrovska politika ena izmed bistvenih sestavin gospodarskega in družbenega razvoja, zato je prav njej sindikat namenil izredno pozornost. Sodeloval je pri nameščanju kadra na odgovorna dela in naloge, pri politiki štipendiranja rednih in izrednih štipendistov, seminarjev in jezikovnih tečajev. Vse hitrejši razvoj v svetu in tehnološke usmeritve Iskre Avtoelektrike zahtevajo, da se kadrovska zasedba bistveno izboljša, zato so znatno povečali število štipendij v vseh temeljnih organizacijah, vse manj pa bodo zaposlovali delavce, ki nimajo ustrezne izobrazbe. S pomočjo novogoriškega sindikata naj se čimprej prek delavske univerze, ali druge ustanove organizira šolanje za pre-kvalifikacijo in nadaljnje izobraževanje delavcev na elektro in strojnih smereh.

Posebno področje, ki sindikatu Avtoelektrike ni tuje, je družbeni standard, socialna varnost in od-

nos do družbene lastnine. Ob tem moramo omeniti višjo obliko počitniške dejavnosti (nakup apartmajev, nakup motela, končani projekti za adaptacijo počitniške hiše v Bovcu itd.) Seveda pod pogojem, da bodo vlaganja v družbeni standard kakovostna le, če bo sleherni član kolektiva te dobrine znal ceniti in se v njih kulturno obnašati. Žal smo bili zaradi redkih izjem prisiljeni napisati tudi zadnji stavek!

Kljub velikim prizadevanjem pa je še vedno pod pričakovanji disciplina, alkoholizem, urejanje prostorov in okolice. Akcija za izboljšanje tega stanja bo še naprej pomembna. Nasprotno temu pa je predsednik pohvalil sindikalno sodelovanje, tako s SOZD Iskra, kot z občinskim svetom in drugimi organizacijami, s katerimi Avtoelektrika poslovno tesno sodeluje. Uspešno pa je tudi informiranje članov kolektiva.

In če na koncu potegnemo črto ugotovimo, da so v sindikatu Avtoelektrike v lanskem letu kljub težavam in različnim stališčem uspeli vrsto odprtih vprašanj reševati in rešiti v dobrobit vseh, za kar gre predvsem zahvala odličnemu sodelovanju z vodstvom delovne in temeljnih organizacij ter predsednikov izvršilnih odborov in članom predsedstva, ki so znali in zmogli v interesu vseh vsklajevati stališča.

Vsebinsko bogata razprava

Po podanih poročilih je sledila plodna razprava, v katero se je najprej vključil Robert Žerjal, glavni direktor. V uvodu je poudaril in pohvalil vidno vlogo sindikata za izjemne dosežene in strokovno napredne rešitve in odločitve ter se dlje zadržal pri sedanjem gospodarskem trenutku v Avtoelektriki. Letošnji plan, ki predvideva 20 odstotno rast proizvodnje in 14 odstotno povečanje produktivnosti je glede na dosežene rezultate v prvih treh letošnjih mesecih realno zastavljen. Proizvodni in prodajni rezultati so v okviru začrtanih, doseženi izvoz je že okrog 5 milijonov dolarjev, kar pomeni, da so vse možnosti doseči 22 milijonov dolarjev, kolikor je zapisano v

letnem planu. Torej se kažejo izredne možnosti prodaje, ki izhajajo tudi iz večanja deleža prodaje v prvo vgradnjo pri evropskih proizvajalcih avtomobilov, kar pa bo moč obdržati le s pravočasnimi dobavami in kar je najvažnejše — s kakovostjo. Po besedah glavnega direktorja morajo biti realizirane naloge tudi za ceno prostega časa, kupci morajo dobiti pravočasno in kakovostne izdelke.

Naj ob tem omenimo vse večjo domačo konkurenco, ki je že prisotna tudi na jugoslovanskem trgu ter namere za vlaganja v izgradnjo novih tovarn avtoelektrike. Zato je potrebno narediti vse in dokazati neupravičenost takih in podobnih investicij. Ta dokazila pa so, da ponovimo še enkrat, le kakovost in zadostno število izdelkov.

Kljub dobrim doseženim letošnjim rezultatom pa ne moremo mimo izrečene kritike, da je v nekaterih sredinah še vedno prisotna premajhna vnema, čutiti je določen odpor do izvajanja in doseganja planskih ciljev! Tržišča so osvojena, prodaja je zagotovljena in nepopravljiva škoda bi bila, da bi teh dobrin ne izkoristili.

Nasprotno temu pa je glavni direktor izrekel posebno zahvalo za aktivnosti in naloge, ki tečejo v TOZD Inštitut. Razvili so izjemno zahteven program nove družine zaganjalnikov, motorjev, skupaj z DO Mikroelektronika Ljubljana so ponudili v tovarni generatorjev narejene mikroelektronske regulatorje, ki se že lahko primerjajo z izdelki najbolj znanih evropskih proizvajalcev tovrstnih izdelkov. Torej so v paleti prenove proizvodov naredili velike korake, kar je najlepše jamstvo za solidno poslovanje Avtoelektrike tudi v bodoče.

Zbrane na letni seji je pozdravil in zaželel še večjih uspehov tudi član predsedstva novogoriškega sindikalnega sveta ter se zahvalil za plodno sodelovanje. Prisrčno zahvalo pa je izrazil tudi predsednik Vodopivec članom predsedstva, predsednikom IO in vodstvu delovne organizacije za vse vložene napore, ki so odraz dobrih potez za dobrobit 3500 članskega kolektiva.

Marko Rakušček

Opravičilo!

Spoštovani bralci! V 12. številki Iskre smo pri prispevku Iskre Avtomatike z naslovom »Tehnična konsultacija o zaščiti v elektroenergetiki« pomotoma objavili fotografijo s predstavitev centra za nadzor in upravljanje prometa v Ljubljani. Ta fotografija ni v nikakršni povezavi z omenjenim prispevkom, in se zato avtorju in bralcem vljudno opravičujemo.

Obisk novogoriških družbenopolitičnih delavcev

Minuli torek, 24. marca so bili v Iskri — Avtoelektriki na delovnem in prijateljskem obisku novogoriški družbenopolitični delavci, predsednik skupščine, predsednica izvršnega sveta, predsednik sindikata, SZDL, borcev in mladine, direktor SDK, sekretarja ZK in drugi ter član KPO SOZD ISKRA Pavle Gantar. V razgovoru, ki je osvetlil sedanjí gospodarski trenutek ISKRE — Avtoelektrike, so sodelovali Robert Žerjal, glavni direktor s pomočniki ter predstavniki DPO.

Gostje so se predvsem zanimali za vizijo kolektiva v naslednjem srednjeročnem obdobju, za izvozne rezultate, saj je prav Avtoelektrika največja izvoznica v tem delu Slovenije, za nove programe in sploh za sam nadaljnji razvoj. Seveda je bila v ospredju tudi ta čas najboljčutljivejša tema razporejanje in delitev sredstev za osebne dohodke ter najnovejši zakonski ukrepi zvezne vlade. Po mnenju obeh strani je sestanek v celoti uspel v obojestransko zadovoljstvo kar potrjuje tudi dogovor o pogostosti takih in podobnih vprašanj. (M. R.)

Iskra Commerce

Dejavnost marketinških raziskav in komuniciranja

Celostna podoba-izid prvega zvezka priročnika

Po dolgem pričakovanju izida prvega zvezka priročnika razpoznavnega sistema Iskre (Navodila za označevanje izdelkov), je ta vendarle dotiskan.

Priročnik je narejen na osnovi Pravilnika o ureditvi temeljev skupnega razpoznavnega sistema Iskre (sprejetega meseca marca 1985) in vsebuje naslednja poglavja: 1. Označevanje čelnih ploskev izdelkov, 2. Označevanje na začeljih izdelkov, 3. Označevanje funkcij izdelkov ter 4. Celostna likovna podoba izdelkov. V poglavjih so ilustrirana načela, postavljena pravila, navodila in priporočila, ki naj bi na področje označevanja izdelkov vnesla red ter omogočila lažjo identifikacijo Iskrinih izdelkov in storitev.

Navodila za označevanje iz-

delkov so namenjena razvojnim oddelkom OZD Iskre in oblikovalcem, do neke mere pa (posredno) tudi strokovnjakom za trženje.

Distribucijo priročnika bo opravil Iskrin Zavod za organizacijo in informatiko, TOZD Standardizacija in sicer na osnovi objavljenega anketnega vprašalnika in zbranih naročil. V skladu s prakso za izdajanje in distribucijo standardov, bodo naročniki priročnika pri prevzemu poravnali tiskarske stroške (okoli 10.000 din za izvod).

Da bi uveljavitev priročnika pospešili in »prebili«
začetni

odpor do sprememb, ki motijo ustaljeno prakso, bomo v aprilu organizirali neke vrste promocijo priročnika. Čas in kraj te

promocije bomo določili v vabilih, naslovljenih na delovne organizacije.

Marko Apih

Iskra Kibernetika

Obnova restavracije

V Iskri Kibernetiki so 1. aprila zaprli kuhinjo v TOZD Delavska restavracija. Delavci SGP Gradbinec so že začeli obnavljati staro poslopje. Dela bodo zaključena v oktobru.

Menza je stara že 58 let, zato je potrebna popolna obnova in razširitev. Sredstva za obnovo sta lani

združili DO Kibernetika in Električno orodje. Naložba bo stala predvidoma 370 milijonov dinarjev.

Obnovitvena dela je projektiralo Projektivno podjetje Kranj, opremo pa Alojz Markun iz Industrije gostinske opreme v Ljubljani. Z obnovo bodo v menzi omogočili sodobno tehnologijo za pripravo malic. Obnovljena bo tudi jedilnica v prvem nadstropju in večnamenska dvorana v drugem nadstropju.

Direktor Restavracije Vinko Marolt je povedal, da bodo jeseni lahko vsak dan skuhal 3.500 toplih malic, kar naj bi zadoščalo do leta 2000. Na voljo bosta dva topla obroka, večje bodo tudi možnosti za pripravo hladnih malic. Ukinili naj bi tudi prehrabene bone.

Prehrana v času obnove bo zagotovljena. Tople malice bodo kuhali v menzi Tekstilindusa in v Restavraciji DO Živila. Potrebno bo tudi nekaj strpnosti, saj bodo odprti samo bifeji.

A. Boc

Drugi o nas

● Novosadski Dnevnik je objavil prispevek o razvojno-raziskovalni dejavnosti in tehnološki razvitosti Iskre ter sledenju visokim tehnološkim potrebam, razvojnih načrtih do leta 2000, posodabljanju proizvodnje, vključevanju Iskre v evropske raziskovalne projekte in drugem. Po besedah Rada Faleskinija tudi na poslovanje Iskre močno vplivajo vsakodnevne težave. Vsekakor pa deli usodo vseh izvoznikov v državi. V poslovni banki se je nabralo za okrog 30 milijonov dolarjev neplačanih nalogov, čeprav Iskra že leta ustvarja devizno-bilančni suficit v vrednosti okrog 100 milijonov dolarjev. Zaradi nelikvidnosti banke ne more priti do zasluženih deviz. Toda te težave ne smejo ovirati še večjih vlaganj v razvoj, misliti je treba tudi na jutri.

● Zagrebška revija Start je v obširnem intervjuju s strokovnjakom za oblikovanje dr. Goroslavom Kellerjem iz Zagreba osvetlila vlogo in pomen drobrega oblikovanja v sodobnem marketingu. Dr. Keller navaja tudi ovire, ki onemogočajo sodobnemu oblikovanju, da bi postalo konstruktiven element domačega gospodarstva. Po njegovih besedah ima nova elektronska tehnologija svoje družbene in politične implikacije. Razviti svet to dojemata z izredno hitrimi prilagajanj. Če se bo Jugoslavija še naprej organizirala v SOZD in TOZD, je petdeset let prepozno. Kajti razvijati oblikovanje in biti konkurenčni v svetu ni mogoče, če bolehamo za sindromom dinosavrov. Iskrin telefon je prečudovit primer. Imel je nov design, vse elemente lastne kreativnosti, Iskra je bila trend — setter, style-maker. Ta telefon je bil prvi najjaponski elektronski proizvod, ki je prejel japonsko nagrado za oblikovanje. Začeli so ga množično prodajati na Japonskem po odlični ceni. Prodajati so ga začeli po Ameriki in Evropi. Toda zaradi pomanjkanja koordinacije je Iskrina pravna služba zaspala. Sicer pa to ni problem pravnikov, to je problem sistema. Problem gospodarstva je vprašanje motivacije. Ljudi moramo motivirati in jim omogočiti mnogo več lastne inventivnosti, intuicije in podjetništva.

● Ljubljanski Dnevnik piše o dosežkih in načrtih Iskrinega Centra za elektrooptiko. Ta delovna organizacija se že vrsto let uvršča med našo poslovno najbolj uspešne kolektive. Po besedah pomočnika direktorja Petra Kavčiča z lanskimi relativno dobrimi rezultati niso zadovoljni. Čeprav je izvoz lani znašal okoli 15 milijonov dolarjev in je bil skoraj izključno namenjen konvertibilnim trgov, bi bil lahko še večji, če jih ne bi omejevala sedanja devizna zakonodaja. Problem nerazpolaganja s krvavo prisluženimi devizami v Iskri-CEO še posebej občutijo, saj maloserijska proizvodnja vrhunske tehnologije zahteva izredno hitro operativnost in poslovnost. V Iskri-CEO poudarjajo, da

le ohranjanje stikov z inozemstvom in odziv tujih tržišč lahko gospodarsko lokomotivo potegne naprej.

● Beograjski časopis Politika ekspres je v nekaj nadaljevanjih objavljala serijo z naslovom Kako poriniti lokomotive razvoja. Namen akcije je bil ugotoviti v kolikšni meri pričakujejo veliki kolektivi pomoč širše družbene skupnosti v okviru sprememb najavljenih ob koncu lanskega leta. S tem v zvezi list citira predsednika PO SOZD Iskra Franca Šifkoviča: »Mi (v Iskri) od Mikuličeve vlade ne pričakujemo preveč. Če ji uspe z ugodnejšim tečajem zainteresirati izvozno gospodarstvo, je že veliko naredila«. Časopis komentira, da bi se v bistvu vsebina celotne akcije na kratko lahko odrazila v tej zgoščeni izjavi.

● Beograjska Ekonomska politika je objavila kot osrednjo temo ene izmed prejšnjih števil obširen pogovor s predstavnikom PO SOZD Iskra France Šifkovičem. Objavljamo še nekaj pomembnejših poudarkov predsednika iz intervjuja:

— če ne bi izvažala, bi morala Iskra takoj zapreti večino svojih tovarn,

— Iskra bo letos in v prihodnjih letih vse podredila izvozu. Izvoz smo postavili za glavni cilj, ne zaradi zveznih in republiških resolucij, patriotskih motivov, ali političnih pritiskov, temveč zato ker moramo biti stalno prisotni na svetovnih trgih, če se sploh hočemo razvijati.

— Delali smo primerjave med Iskro in nekaterimi zelo znanimi svetovnimi firmami, ki se na tržišču pojavljajo s podobnimi proizvodi kot Iskra. Ugotovili smo, da razlika v fizični in intelektualni produktivnosti ni velik problem. Toda na naš dohodek je »obešeno« mnogo več, razne dajatve in obveznosti, skrita sociala in še kaj, kar je pri nas neprimerljivo večje breme.

● Ljubljanski Dnevnik piše o težavah šentjernejske Iskre. Továrna je letos prvič izkazala izgubo in sicer v višini 294,4 milijonov dinarjev. Po besedah Blaža Tominca, člana poslovnega odbora DO Iskra Elementi, kamor sodi šentjernejska tovarna, vidijo izhod iz težav v dveh rešitvah. Ena je, da morajo biti še bolj agresivni na tujih trgih. To pomeni slediti zahtevam časa, ali drugače povedano, njihova kakovost in cena morata biti konkurenčni. Drugo rešitev vidijo v dodatnem programu, to je v proizvodnji opreme za tako imenovano čisto tehnologijo. To so ultra zvočni čistilniki, oprema za proizvodnjo elektronskih elementov, proizvodnja brezprašnih komor in tako dalje. Ta dodatni program ima tudi prednost v sanacijskem programu, saj s proizvodi dodatnega programa že ustvarjajo 40 odstotkov celotnega prihodka.

Iz tujega strokovnega tiska

Kamera za enkratno uporabo

Japonski fotogigant Fuji je dosegel neverjeten uspeh s kamero za enkratno uporabo. V prvih šestih mesecih je prodal približno en in pol milijona filmskih škatel z vdolano plastično lečo. Sedaj bo Fuji osrečil tudi Američane s kamero iz lepenke. Toda že se pojavlja njegov konkurent Kodak. Še letos bo dal Kodak na tržišče fotoaparata za enkratno uporabo s 24 slikami, ki deluje na istem principu kot Fujijev model. Ko je film osvetljen, pošlje kupec fotoaparata v laboratorij, ki mu vrne fotografije, fotoaparata pa konča na smetišču. Cena za vse, aparat in film, je 6,95 dolarjev.

Rekordna cena slike

Dne 30. marca je bila v galeriji Christie v Londonu dražba umetniških predmetov. Na dražbi so prodali tudi sliko »Sončnice« Vincenta van Gogha, eno izmed sedmih verzij motiva. Slika je bila last zasebnika Chesterja Beattya, oz. njegovih dedičev. Izključna cena za sliko je bila po »Finan-

cial Timesu« 12 milijonov funtov. To je doslej najvišja cena za kako umetniško sliko. Slika »Rue Mosnier« Edouarda Maneta so prodali za 7,7 milijonov funtov, »Molitev« renesančnega slikarja Andrea Mantegna pa za 8,1 milijonov funtov.

Moskovski taksisti

V Moskvi se bo zrak izboljšal. Prvič so poslali iz državne avtomobilske tovarne v Gorkiju 600 vozil tipa Volga s katalizatorjem. Vozila so namenjena taksistom v Moskvi. V petih letih bodo vozila vseh moskovskih taksistov opremljena s katalizatorji. Kaj pa pri nas?

drugih posledicah sevanja. V svojem dokumentarnem filmu »Half life« je avstralski režiser Denis O'Rourke prikazal 30-letno trpljenje otočanov, ki so veljali za poskusne zajčke nuklearne tehnike. O'Rourke meni, da so to prve žrtve tretje svetovne vojne.

Življenje po bombi

Avstralski dokumentarec »Half life« (razpolovna doba) se ukvarja s posledicami prve ameriške vodikove bombe. Bomba, z imenom »bravo«, je eksplodirala 1. marca leta 1954 na pacifiškem otoku Bikini. Takrat so Američani slavili popoln znanstveni uspeh. Radioaktivni pepel s 15 megatonske eksplozije pa se je usul na žalost na tri sosednje otoke, pri čemer prebivalcev niso posvarili in še manj evakuirali. Nekaj let pozneje so raziskovali ameriški strokovnjaki posledice na 236 domorodcih. Njim gre zahvala, da so zbrali podatke in znanja o genetskih deformacijah, raku ščitnice, levkemiji in

Zaščita pred rakom s tableto

Kontracepcijska tableta, ki je veljala dolga leta za povzročitelja raka, se je izkazala za boljše. Tveganje, da bi se pojavil rak na jajčnikih, je na podlagi obsežnih študij sedaj ovrženo. Ženske, ki niso jemale kontracepcijskih tablet, obolevajo za rakom skoraj dvakrat pogosteje od žensk, ki so uživale te estrogenske tablete. Zaščita s hormoni — tako poroča New England Journal of Medicine — traja še 15 let po prekinitvi jemanja tablet. In še celo, če so jih ženske jemale samo tri do šest mesecev.

Zbral, prevedel
in priredil
Marjan Kralj

Pireneji - Španija

Planinsko društvo Iskra

Planinsko društvo Iskra organizira Izlet v Pireneje-Španija od 2.—11. julija '87

Redko kdo se odpravi v ta del Evrope, zato bomo Iskraši izkoristili izlet za obisk najzanimivejših delov tega sveta in njegovih posebnosti.

Šli bomo mimo Azurne obale, do mini državnice Andore, na najvišji vrh Pirenejev Pico de Aneto 3404 m, v najlepši del gorstva Narodni park Ordesa z glavnim vrhom Monte Perdido 3352 m, v znamenito Pamplono z ogledom znanih dirk bikov po mestnih ulicah in skozi Lurd v Circo de Quaverne — najlepšo dolino s francoske strani.

Organizacija izleta je zelo zahtevna, zato so potrebne zgodnje prijave in predplačilo. Cena izleta za člane PD Iskra je 90.000 din za ostale 100.000 din. Rok prijave je 20. april 87. Prijave in predplačila sprejemata Tone Burgar tel. 572-247 in Jesenovec Mitja tel. 213-213 int. 12-38. V ceno izleta so všteti prevozi, takse, cestnine, vodniki za hrano in spanje v kočah in avtocampih skrbi vsak sam. Udeleženci morajo imeti popolno zimsko opremo, cepin, dereze, toplo obleko, obutev, šotor in pribor za kuhanje.

Pred odhodom bo še informativni sestanek. V primeru povečanja stroškov so možni popravki, zaradi premajhnega števila prijav pa odpoved izleta.

Vabljeni!

Zahvale

Ob boleči izgubi mojega dragega moža

Vinka Hafnerja

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD TSD za izraze sožalja, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti

žalujoča: žena Marinka s sinom Vinkom in hčerko Marjeto

Ob smrti najinega dragega očeta

Janeza Ajdovca

se iskreno zahvaljujema vsem sodelavcem TOZD Števci, umerjevalnica in TOZD TSD, bakelit za izraze sožalja, darovano cvetje in denarno pomoč. Prav tako lepa hvala vsem; ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti

hčerka Ana Špendal in Marinka Ajdovec

Ob smrti moje drage mame

Angele Prestor

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v TOZD Števci, montaža in kontrola stikalnih ur, za darovani venec, izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti

sin Pavel Prestor z družino

Ob smrti naše drage mame

Angele Pohleven

se iskreno zahvaljujemo sodelavkam in sodelavcem iz ERO Kranj in Iskre Commerce, sektor priprave uvoza, Ljubljana za darovano cvetje, denarno pomoč, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti

žalujoča sin Marjan in hčerka Angelca Anderle

Iskra

Delavski svet razpisuje dela in naloge

Iskra Antene, p.o.
Industrija anten in elektronskih naprav
Vrhnika, Idrijska c. 42

1. vodja proizvodno tehničnega sektorja

(ni relekcija)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in družbenim dogovorom o temeljih kadrovske politike v občini Vrhnika, izpolnjevati še naslednje:

- končano visoko ali višjo izobrazbo elektro ali strojne smeri
  - 5 let delovnih izkušenj na podobnih delavnih nalogah
- Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. vodenje operativne priprave proizvodnje

Pogoji:

- končana višja izobrazba tehnične, ekonomske ali organizacijske smeri
- 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delovnih nalogah
- poskusno delo traja 3 mesece

2. razvijalca

— več delavcev

Pogoji:

- končana visoka ali višja izobrazba elektro ali strojne smeri
- 2 leti delovnih izkušenj na ustreznih delih
- poskusno delo traja 3 mesece

3. konstruktorja I

— več delavcev

Pogoji:

- višja izobrazba strojne ali elektro smeri
- 3 leta delovnih izkušenj na konstrukciji
- poskusno delo traja 3 mesece

4. konstruktorja II

Pogoji:

- višja ali srednja izobrazba strojne smeri
- 2 leti delovnih izkušenj
- poskusno delo traja 2 meseca

5. čiščenje prostorov — čistilko

- končana osnovna šola
- 3 mesece delovnih izkušenj
- poskusno delo traja 1 mesec

Pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev in z opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa, v zaprti ovojnici, na naslov Iskra Antene Vrhnika, Idrijska c. 42, z oznako za razpisno komisijo, za vse druge naloge pa združujemo delo za nedoločen čas in naj kandidati pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh komisiji za delovna razmerja. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejetju sklepa pristojnega samoupravnega organa.

**Naših
štirideset
let**

**Piše:
Dušan Željeznov**

**Naš sogovornik:
Rudi Jančar**

Že takrat so bile naše opredelitve pravilne

Omeniti moram še skupino televizije ing. Wedama, ki pa je imela takrat še povsem študijske naloge.

Marsikdo tudi ni vedel, da je v najtesnejšem sodelovanju z nami, t. j. predvsem po finančni plati, dosegla skupina tovarišev pod vodstvom prof. Lašiča v okviru TVŠ, ki je dosegla prav lepe tehnične rezultate in je bilo delno razvidno tudi na razstavi. V zvezi s takrat novo formiranim obratom za proizvodnjo avtomobilskih žarnic, pilotk in tlivk, je bila važnost te skupine zelo poudarjena. Njeni izdelki so v izdatni meri vplivali tudi na asortiment proizvodov instrumentske grupe in drugih izdelkov. Ne glede na te neposredne tehniške rezultate je bil inštitut v prvi vrsti poklican, da je podprl to dejavnost zaradi možnega pedagoškega vpliva pri vzgoji novih inženirskih kadrov, ki so morali v svoji študijski dobi iti skozi omenjeni oddelek.

Znaten in pomemben delež za uspešno delo na razvoju so prispevale naše mehanične delavnice. Ugotovili smo, da je bilo odločno premajhna in sklenili, da bomo prvo finančno možnost, ki se nam bo nudila, izkoristili za nakup strojev zanje.

Kljub znatnim uspehom in izboljšanju naše organizacije,

administrativne službe, komercialne, knjigovodstva in priprave dela smo imeli prav na teh sektorjih dokaj resne težave, ki so bile v glavnem organizacijskega značaja. Značaj našega inštituta se je namreč nenehno precej spreminjal in doživljal v svojem razvoju včasih čudovite skoke iz ene oblike v drugo obliko. To je bila posledica zunanjih gospodarskih činiteljev, ki so vplivali takrat na naše finančno stanje in finančno politiko. Slediti tem spremembam je bilo dokaj težko, ker je vsaka oblika povlekla za seboj spremembo vsega sistema, posebno računovodstva. V komercialni službi so nam primanjkovali strokovni in komercialno usmerjeni kadri, v pripravi dela izkušeni proizvodni tehniki, zaradi česar so bili posamezni vodje laboratorijskih skupin osebno zelo obremenjeni z raznimi posli, ki bi jih moral opravljati drug aparat.

Naš ugled, naš položaj v javnem življenju in naš gospodarski pomen so bili odvisni od našega dela. Nihče nam dela ne bo dal, odrejal ali na kakršenkoli administrativni način določal. Že tedaj smo se zavedali, da je bil rezultat odvisen od nas samih, da smo naš standard lahko dvigali le z večjim delovnim učinkom, tako z večjo zavzetostjo, kot tudi z boljšo organizacijo dela. Globoko v našo zavest je prišlo spoznanje, da smo sredstva za takratno delo le dobili od skupnosti in smo bili zato moralno zavezani, da jih s svojim delom ne le vrnemo, marveč da našo skupnost tudi obogatimo. Naša strokovna dejavnost je ležala na takšnem tehniškem področju, ki je lahko ogromno

prispevalo k uresničitvi ciljev našega takratnega družbenega razvoja. Elektrozveze in elektronika sta začeli pronicati v vse panoge našega življenja.

Te perspektive kot tehniki nismo smeli, niti mogli prezreti, zato sem bil takrat posebej prepričan, da bo vsak naš tehnik sčasoma postal tudi zavesten borec za socializem in, da bo videl le v socializmu pogoj za resničen tehničen dvig, tako samega sebe, kot celote. Niso nas motile trenutne težave in lastne napake. Morali smo jih spoznavati, razumeti in odpravljati. Nihče ni mogel takrat zanikati, da so takratne oblike upravljanja v podjetjih kljub vsem svojim hibam le dokazale upravičenost obstoja našega inštituta in smo jih prav s strokovno-tehnične in ekonomske plati prav z našo pravilno dejavnostjo tudi bistveno podprli in izboljšali.

Kronologija razvoja IEV

16. S sklepom Občinskega ljudskega odbora Ljubljana — Bežigrad z dne 5. 2. 1963 št. 023-117/62-5 je bil potrjen sklep skupščine Iskra-Kranj z dne 6. 9. 1962, da se s 1. 7. 1962 ustanovi nova poslovna enota z nazivom: Iskra-Kranj, Tovarna elementov za elektroniko.

Predmet poslovanja:

Proizvodnja vseh vrst polizdelkov in elementov za elektroniko, avtomatiko ter svetlobnih teles na bazi mehaničnih, metalurških, kemičnih, elektro-kemičnih, elektrofizikalnih in drugih postopkov, izdelava orodij in opreme za proizvodnjo elementov.

Ekonomske enote:

Orodjarna
Remontna delavnica, obe v Ljubljani — Linhartova 35.
Magnetni — Ljubljana, Celovška 257
Feriti — Ljubljana, Celovška 97
Keramika — Vižmarje
Žarnice — Ljubljana, Kotnikova 16
Kondenzatorji — Žužemberk
Upori — Šentjernej

17. Iskra-Kranj je s sklepom skupščine z dne 26. 12. 1962 ustanovila z veljavnostjo od 1. 1. 1963 Tovarno feritov in magnetov, podjetje v izgradnji, Ljubljana, Celovška cesta.

Predmet poslovanja:

proizvodnja vseh vrst feritov in magnetov.

S sklepom Okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani z dne 2. 2. 1963 je tovarna registrirana pod Rg. VII 1043/1. Z odločbo občine Ljubljana-Šiška z dne 28. 3. 1963 št. 4/3 — 313 — 40/63 je bila iz sestave Tovarne elementov za elektroniko odobrena ustanovitev »Obrata za izdelavo tehnološkega postopka in opreme v sestavi Tovarne feritov in magnetov, podjetja v izgradnji, v Ljubljani.

Z odločbo občine Ljubljana-Šiška z dne 28. 11. 1963 št. 5/6-311-63 je bil potrjen sklep DS Iskre-Kranj z dne 26. 7. 1963 o vrnitvi »Obrata za izdelavo tehnološkega postopka in opreme« zopet v Tovarno elementov za elektroniko v Ljubljani.

S »pospeškom« domov

»Daj, končaj že tista tvoja jajca v obliki potopisa!«

»Ponovno postajaš aktualen, saj bodo spet kmalu počitnice.«

»Letos pa gremo s teboj na Taro. Samo mi bomo na splavu.«

»Lado, kjer bi lahko po Uni potovali s turističnim kanujem? Greš z nami?«

»Veš, tisto o Tari, mislim na odiranje, ko te Črnogorci dobesedno 'oplačkajo', bi lahko napisal še dosti ostreje!«

»Saj je prijetno branje tega potopisa, kdaj pa ga boš končal...?«

***

To je nekaj odmevov in namigov na tole pisarijo, ki se »vleče« že od lanskega septembra. Kot vse kaže, sem kar nekaj bralcev navdušil za Krko, Uno in Taro pa tudi za druge lepote krajev, ki sem jih obiskal, verjetno pa je bil tudi kdo, ki se je spraševal, kaj nas pa tale posiljuje s svojim veslanjem. Dokončno usodo potopisa je izrekel »nekdo nad menoj« in — tole je zadnje nadaljevanje.

Torej Lastovo, čez nekaj let na svidenje. Do takrat, ko bodo med drugim poskrbeli tudi za to, da kampa ne boš prej zavohal kot zagledal... Tudi nihče me ne more prepričati, tako namreč piše zagrebški Svijet, da mora biti turist, jugoslovanski seveda, skrajno toleranten do tega, kar se dogaja na otoku. Pravijo, da tudi ne sme biti »scrkljan«. Nekoliko drugače pa gledajo na znani dalmatinski sindorom »bitče, bitče« tisti, ki prisegajo, da ni lepšega kraja na svetu kot je Lastovo. med njimi je tudi naturalizirani Ljubljančan Mišo Budimirovič, ki so ga že kar preimenovali v »guverner otoka«. Njegov

Lepi so tiste slapovi, kaj ne

naslov so mi povedali na TD Lastovo, Mišo pa je tudi ustanovitelj kampa Prijatelj. Nekako takole je komentiral turistično zaostalost Lastova: »Kot nerazvita občina, se pač financirajo iz proračuna, mi turisti pa jim samo kalimo mir.«

Bo kar držala ta trditev: menda edini, ki na otoku dovoli, da ga turisti motijo, je slaščičar. Pa je, tako kot večina slaščičarjev, doma iz drugi krajev...

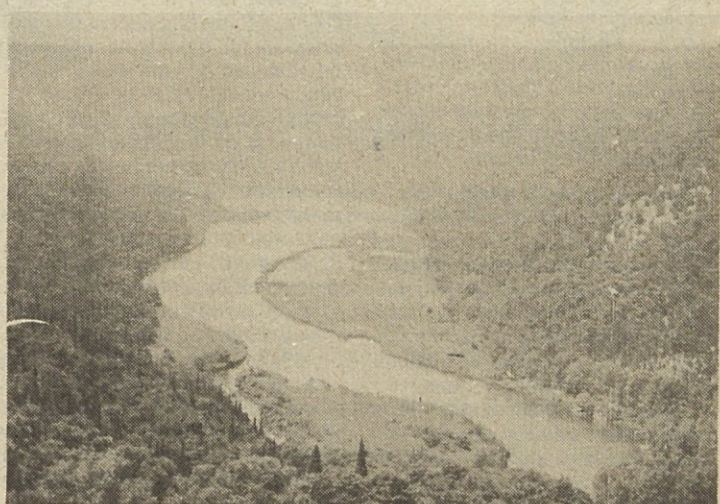
O Lastovu samo še tole: če želite preživeti čudovit dopust, potem naj bo to v hotelu Solitudo. Tudi kakšno »banjco« vzemite s seboj, da boste lahko ribarili.

Trajekt. Tokrat proti Splitu. Odpluje ob najbolj »primernem« času-ob štirih zjutraj. Nato pa šest ur vožnje.

Split kot Split. Nova marina ga je še polepšala. Marjana nad mestom ni več; odkar so pod njim zvertali predor, so ga prekrstili v Marjanco...

Šibenik in njegov Narodni park Krka. Če sem že začel dopust na Krki, tisti naši, naj ga tudi dopolnim. Na tej pri Šibeniku. Samo tole o njej: dolga je 72 kilometrov in se jo spleča preveslati. Podobno, kot na dolenski lepotic, je tudi na tej Krki veliko slapov, samo da so višji; osem je izredno visokih, najvišji pa se ponaša kar s 60 metri. Seveda so to kaskade, torej stopničasti slapovi.

Tudi lepa Zrmanja na tej poti je »vredna greha«, seveda pa sem tritedensko popotovanje zaključil na Kolpi, s spustom s kanujem od Broda na Kolpi navzdol. (Torej-konec).

Tudi to je Krka, tista pri Šibeniku

Pogovor z Maksom Jelencem

Za tiste, ki se kar ne morejo ločiti od tekaških dilc, ostaja v sosednji Avstriji le še tek na Grossglockner, večina pa se nas je že preusmerila na turno smučanje in tudi na bolj poletne športe. Seveda smo v Iskri uspešno spravili pod streho tudi zimske športne igre, za mnenje o sezoni, ki se izteka, pa smo zaprosili nekdanjega reprezentanta v smučarskih tekih, zdaj Iskraša v ERO Maksa Jelenc. Beseda je tekla seveda predvsem o športu in rekreaciji, zlasti pa o smučarskem teku.

Maks Jelenc je Dražgošan. Pravi, da ga je k smučarskem teku »pripeljala« tradicionalna prireditelja »Po stezah partizanske Jelovice«, na sploh pa je tek v Dražgošah tudi najbolj priljubljen, kajti žičnic in skakalnic tamkaj ni, tereni za smučarski tek pa so na Jelovici več kot prelepi.

»S smučmi sem začel teči leta 1964 še kot pionir. Tri leta pozneje sem prišel v mladinsko in pozneje v člansko reprezentanco in v njej z več ali manj uspeha tudi zaključil športno kariero. Kot pionir sem bil prvak gorenjskih srednjih šol, in sicer takrat ko sem obiskoval Iskrino šolo v Kranju. Naš klubski trener pri Triglavu je bil Gašper Kordež, pozneje v reprezentanci pa sem imel skoraj vsako leto drugega trenerja. Prav zato morda takrat nisimo dosegali še boljših rezultatov. Kot mladinec sem bil »večkrat drugi« kot član pa sem bil dvakrat slovenski in enkrat državni prvak.«

— In kdo je vse takrat tekel?

»Prijetna skupina smo bili — Dornik, Kalan, Tajnikar, pozneje so prišli Poklukar, Djuričič in drugi, spet nekaj sezon za njimi Čarman, tudi Iskraša iz kranjske Iskre, in zdaj ta, mlada generacija.«

— Ničesar še nisi povedal o biatlonu, kjer si prav tako dosegel več dobrih rezultatov?

»Ja, z biatlonom — tekom in streljanjem — sem se začel ukvarjati po letu 1980. Tudi tam sem bil reprezentant. Pozneje sem se oženil, prišla je družina in enkrat je pač treba kariero tudi končati.«

Že prej si omenil Iskrino šolo...

»V Kranju sem se v Iskrini šoli izučil za orodjarja. Nato sem kot orodjar delal 10 let v Iskri v Železnikih. Ko sem se preselil v Kranj, sem za nekaj let zapustil Iskro in delal v Električnih ročnih orodjih. Delam kot orodjar v razvojni delavnici.«

Sodeč po rezultatu in uvrstitvi na nedavnih Iskrinih zimskih športnih igrah še nisi pozabil teči na smučeh. Dosegel si tudi najboljši čas, pa čeprav se od svojega klasičnega diagonalnega koraka ne

ločuješ. Tudi na množičnih tekaških maratonih vedo, da pač Maks Jelenc ostaja romantik. Kako je zdaj z rekreacijo?

»Kot »odslužen« športnik se moram ukvarjati z rekreacijo, saj bi sicer »zaribal«. Rad pa bi poudaril, da namensko, za to, da bi dosegal ne vem kakšne rezultate, ne treniram. Pozimi pač tečem na smučeh, če imam seveda čas, poleti pa po suhem. Ne delam pa intervalov. Kot vaditelj smučarskega teka bi rad poudaril, da naj se človek ukvarja z rekreacijo toliko, da bo med tekom pridobival moč, ne pa je izgubljal. Vsak trening naj bo namenjen zbiranju moči in ne trošenju.«

Kako pa gledaš na tiste, ki s svojo rekreacijo pretiravajo, med njimi pa se mnogi v mladosti s športom niso ukvarjali?

»Je že tako, da mnogi v mladosti niso imeli možnosti, da bi se bolj aktivno vključili v športno življenje. Jaz jih razumem, da zdaj, v zrelih letih, namenjajo rekreaciji vso pozornost. Seveda pa sem proti pretiravanju. Spet moram poudariti, da trening ni rekreacija. Sem tudi proti ozko usmerjeni rekreaciji. Če ima človek čas, naj enkrat teče, drugič plava, gre v hribe, igra tenis, nogomet, in ne vem kaj še. Ne pa vedno eno in isto, nekaj strogo namenskega. To govorim o rekreaciji, seveda pa tudi jaz kdaj kdaj treniram. Na primer za Tek ob žici okupirane Ljubljane«. Za takšne težke preizkušnje, kot je partizanski marš pa je potreben trening. Tudi zato, da ne »bremzam« ostalih dveh udeležencev v ekipi.«

Kako pa cenjuješ nedavne Iskrine zimске športne igre?

»Mislim, da so imeli organizatorji srečno roko, ko so se odločili za preselitev iger iz Kranjske gore na Kobljo. Za sam tek je bila progla dosti težka, seveda za tiste, ki bolj malo smučajo, za tiste, ki smo nekdanj tekmovali, pa je bila celo prelahka, vsekakor pa boljša kot v

Martuljku. Tudi smučišče na Koblji je izredno prijetno, morda celo bolj kot kranjskogorsko.«

Ob razglasitvi rezultatov smučarskega teka si mi v oceni tekme dobesedno dejal: »To ni več smučarski tek, to je smučarsko drsanje.« V Iskri, se že dve leti »nategujemo« s tem, ali bi v teku uvedli dve disciplini — klasično in prosto — ali ne. Tudi letošnje svetovno prvenstvo v Oberstdorfu je smučarski tek dokončno razdelilo na omenjeni tekmovalni disciplini, pri nas v Iskri pa se kar ne moremo odločiti za to novost. In to kljub temu, da je drsalni korak dosti hitrejši od diagonalnega. Res pa je tudi to, da dve disciplini staneta več kot ena. Mislim na samo izvedbo tekme, na medalje, itd.

»Najprej tole: drsalni korak je eden izmed korakov smučarskega teka. Je hitrejši od diagonalnega, ni pa, vsaj po mojem mnenju, to korak za rekreativce. Naj pojasnim: ta korak podpiram, če ga uporabljajo rekreativci, samo v primeru, da jim razbije enoličnost klasičnega koraka. To, da so v svetu že uvedli dve tekmovalni disciplini, je povsem normalno. Tudi zato, ker je tudi oprema različna. Pri drsalnem koraku so čevlji visoki, gleženj ni več svoboden, pri klasičnem koraku pa smo vedno želeli imeti čim nižje čevlje, takšne kot so na primer »sprinterica« pri atletiki. Razlika je tudi v dolžini in mostičenju smučí, tudi mazanje je povsem drugačno, različne so tudi vezi in to, kje so montirane. Drugačne, daljše so tudi palice, in še bi lahko našteval. Odločitev o uvedbi dveh disciplin je torej povsem normalna, res pa je tudi to, da bi bila Iskra, če bi se seveda odločila za delitev klasične in proste tehnike, v Jugoslaviji kar prva. Toda nekdo mora začeti.«

Oba sva se letos udeleževala množičnih smučarskih tekov. Se ti zdi pošteno, da »klasičkom« »drsalci« uničijo, smučino, saj so pač hitrejši?

To je tisto, kar obsojam. Že na nekaj tekih v tej sezoni — vse je odvisno od trdote snega — so »drsalci« povsem uničili smučino, do gaja pa se celo to, da je organizatorji ponekod ne potegnejo več.«

Ko sva že pri maratonih, kako jih ocenjuješ?

»Mislim, da je zasnova dobra, toda vsi po vrsti so premalo rekreativski. Ne vem, zakaj mora biti na njih toliko tekmovalnih razredov. Mar ni namen teh maratonov ta, da se prihajamo nanje rekreirati, če pa nas že zanimajo časi, jih lahko zvedo tudi drugače. Tudi ne vem, zakaj se rekreativci ne bi primerjali na primer s Čarmanom.«

Seveda, organizatorjem teh množičnih tekem ni lahko, saj želijo pač ustreči obojem. Zmisljujejo se različne variante, kot na primer tisto pred dnevi na maratonu Yassa na Pokljuki, ko smo klasični štartali trideset ure pred tistimi, ki so tekli v prosti tehniki, toda zaradi tega nismo smeli na 42 kilometrov in smo morali v cilj že po 21. kilometrih. Kaj misliš o takšnih rešitvah?

»Tole bi rekel — organizatorji bi morali pripraviti tako široko smučino, da je smučarji ne bi drug drugemu uničevali. Mnogo pa je odvisno tudi od discipline samih tekmovalcev. Samo primer: na ovinkih skušajo nekateri najti čim krajšo pot. S tem uničijo smučino, res pa je, da pridobijo meter ali dva. In to na 42 kilometrov dolgem maratonu... Tukaj ne vidim nobene rekreacije. Kar se pa maratona na Pokljuki tiče, bi dejal, da to ni bila sprejemljiva rešitev. S klasičnim korakom seveda lahko tečeš v prosti tehniki, toda kaj, ko pa imaš zaradi hitrejših »drsalcev« uničeno smučino. Plačša štartnino, potem pa bi moral namesto ratraka potegniti še smučino.«

Povrniva se raje k rekreaciji v Iskri. Slišal sem, da ste v ERO organizirali začetniški tečaj smučarskega teka. Poobudnika in organizatorja sta bila skupaj s Francijem Grosom, športnim referentom v vaši tovarni.

»Res je, pa še dobro je uspel. Že zdaj pa prihajajo pobude, da bi z rekreacijo nadaljevali tudi poleti. Najverjetneje se bomo dobivali enkrat na teden in pod strokovnim vodstvom-verjetno bom vodil jaz — nabirali moči. Volja je in prepričan sem, da bo rekreacija v ERO še bolj zaživela. Da pa je že zdaj na zavidni ravni, dokazuje tudi to, da je ERO ekipni zmagovalac nedavnih zimskih športnih iger celotne Iskre.«

Maks, le še vprašanje: kaj meniš o Iskrinih letnih športnih igrah?

»Tamkaj so večina kolektivni športi, pogrešam pa atletiko, plavanje, kolesarjenje in verjetno še kak drug šport. Torej bolj poletne športe...«

Lado Drobež

Naredite si reflektor

Pred vami je predlog, kako lahko združite prijetno s koristnim. S kančkom znanja iz strojništva in osnov elektrotehnike si lahko izdelate ličen in poceni reflektor, ustrezen za dodatno razsvetljavo stanovanjskih prostorov.

Kupite si pločevinko piva, vsebino le-te na ustrezen način izpraznite in opazili boste, da vam je ostala prazna pločevinka. S ključem za odpiranje konzerv lepo izrežemo pokrov, na katerem je odprtina. Na dnu pločevinke — poz. 1 izvrtamo luknjo $\varnothing 10$. Na sredini plašča luknjo $\varnothing 4,2$ in sicer na obeh straneh. Paziti moramo, da sta izvrtini v isti višini in na isti središčnici. S sekačem $\varnothing 10$ enakomerno porazdelimo osem lukenj za hlajenje. Pri opisanih opravilih moramo imeti v pločevinki lesen vložek, ki preprečuje poškodbe na pločevinki pri izvajanju operacij. Vse luknje raziglamo in pločevinko poljubno prebarvamo. (Praktičen črn auto lak sprej). Mlajšim se morda zdijo zanimivejše pločevinke Coca Cole, ki so že same po sebi dovolj dekorativne.

Iz ustrezne (1,2 ali 3 mm) pločevine izdelamo nosilec — poz. 2 v obliki črke U. Na zaobljenih koncih napravimo $\varnothing 4,2$, na sredini pa izvrtamo odvisno od navoja v pritrditvenem nosilcu — poz. 3. Kakor pločevinko, prebarvamo tudi oba nosilca (2,3).

Pri montaži okova za žarnico (E 14), potrebujemo: navojno tuljko 10 ter dve podložki 10,3.

Za pritržitev nosilca — poz. 2 na pločevinko rabimo: dve krilni matici M 4, dve kovinski ter dve podložki iz kartona 4,3 in dva vijaka 4 x 10 (celi 4 x 12 — odvisno od debeline nosilca poz. 2).

Nosilec — poz. 3 izdelamo tako, da na pločevino pravokotne, ali okrogle oblike navarimo, ali privijemo (z vijakom) navojno tulko, v pločevino pa izvrtamo dve ali štiri luknje (odvisno od oblike pločevine) za pritržitev na strop.

Spojitev nosilca 2 s pritržitvenim nosilcem 3 izvedemo z vijakom, ki mora biti prilagojen navoju tuljke nosilca 3. Ne smemo pozabiti vstaviti dveh podložk. Reflektor je gibljiv, tako v horizontalni, kot v vertikalni smeri.

Dolžino električnega kabla izberemo glede na oddaljenost mesta za pritržitev svetilnega telesa od vtičnice. Na električni kabel montiramo vmesno stikalo.

Glede izbire žarnice z navojem E 14, lahko uporabimo barvne žarnice v obliki sveče, priporočam pa male reflektorske žarnice 25 ali 40 W, ki z reflektorjem tvorijo prav lično svetilno telo. Pri uporabi reflektorskih žarnic je tudi grejete minimalno. Tri takšne reflektorje lahko pritržimo na kovinsko konzolo.

Opisani izdelek lahko služi za različne namene:

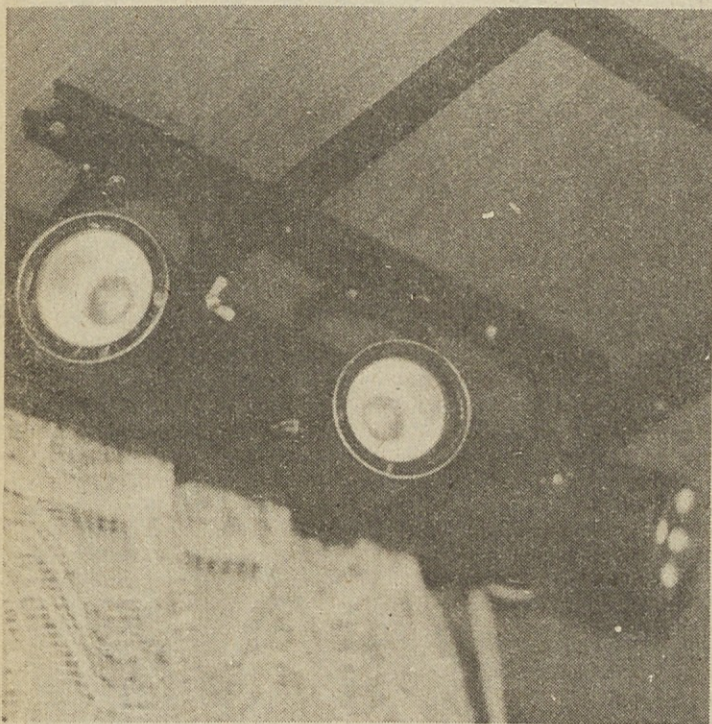
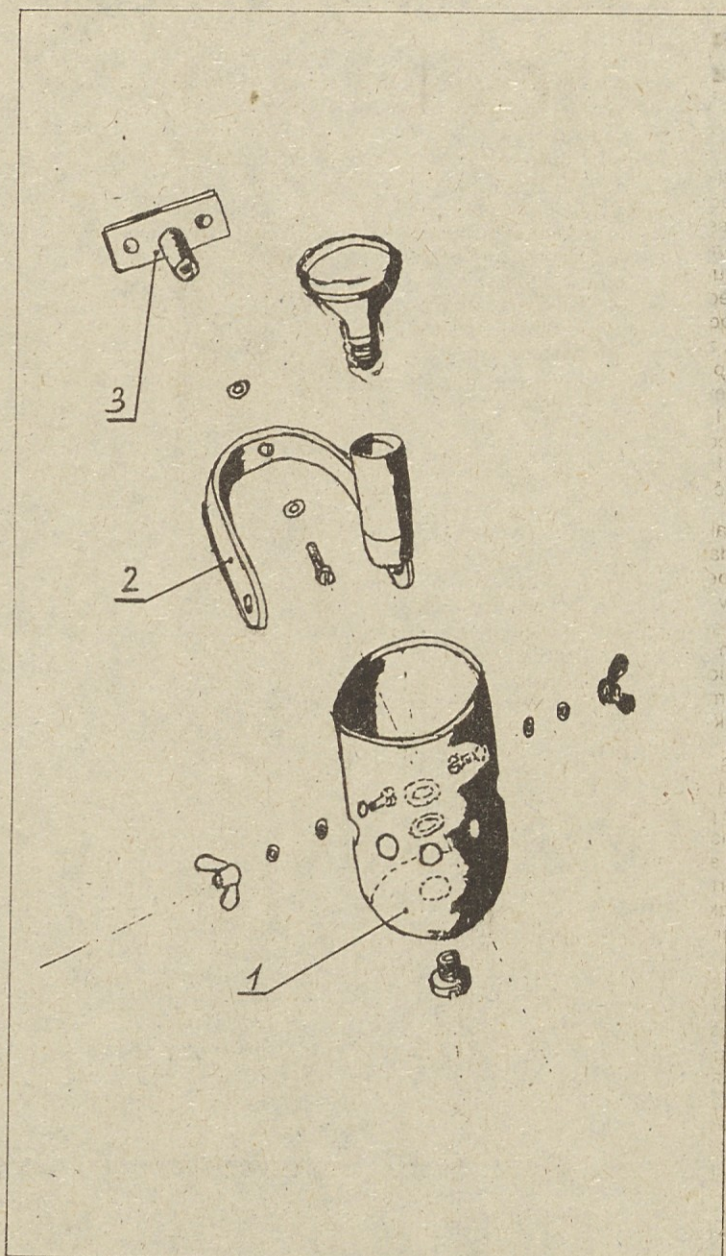
— za dodatno razsvetljavo v hodnikih, predsobi, dnevnih sobah, nad šankom v kuhinji, v delavnicah in kabinetih,

— za intimno svetlobo v spalnicah in dnevnih sobah

Za light show.

Želim vam obilo razvedrila pri praznjenju pločevink, izdelavi reflektorja in seveda pri uporabi le-tega.

Marjan Zupan

Planinska sekcija kranjskih DO Iskra

**PLANINSKI
OBVEŠČEVALEC**

Bevkov vrh—Sivka—Vrsnik

Planinska sekcija DO Iskra Kranj bo priredila v soboto 18. aprila 1987 izlet po delu Loške planinske poti od Kladja čez Bevkov vrh, Sivko in Vrsnik do Žirov.

Z rednim avtobusom se bomo peljali s kranjske avtobusne postaje ob 7.40 do Škofje Loke in od tu ob 8.45 skozi Poljansko dolino na Kladje. Pot nas bo najprej vodila na Bevkov vrh (1051 m), nadaljevali bomo čez Sivko (1008 m) in skozi Vrsnik v Žiri. Z rednim avtobusom se bomo vrnili domov. Skupaj bo nezahtevne hoje 6—7 ur. Ta del LPP je hkrati tudi del Slovenske planinske transverzale. Za vodstvo bosta poskrbela F. Ješe in J. Jošt, ki priporočata dobro obutev, saj bo v osojnih legah gotovo še nekaj snega. Posebne prijave niso potrebne.

Planinski SREČNO!

Za jadralce na deski

V času prvomajskih praznikov od 30. 4. do 3. 5. 1987 prireja DO Elementi za delavce Iskre — iz vseh OO — nadaljevalni tečaj jadranja na deski.

Seminar bo v Počitniškem domu Iskre Elementi, Obala Maršala Tita 14, v Poreču (ob hotelu Neptun).

Pogoji:

- samostojna vožnja do določenega cilja in nazaj
- obvladovanje obrata proti vetru in križarjenje
- osnove tehnike jadriranja na deski (teorija)
- oprema
- jadrna deska — All Round
- jadro 5,0 do 6,0 m²
- obleka dolga, copati

Navedeno predznanje in oprema sta obvezna zaradi nemotenega poteka seminarja.

Četrtek — 1. dan:

Zbor do 17., teorija

Petek — 2. dan:

Jadriranje od 10. do 17.

od 19. do 21. video

Sobota — isto.

Nedelja — 4. dan:

Regata, ostalo po dogovoru, odvisno od vremena.

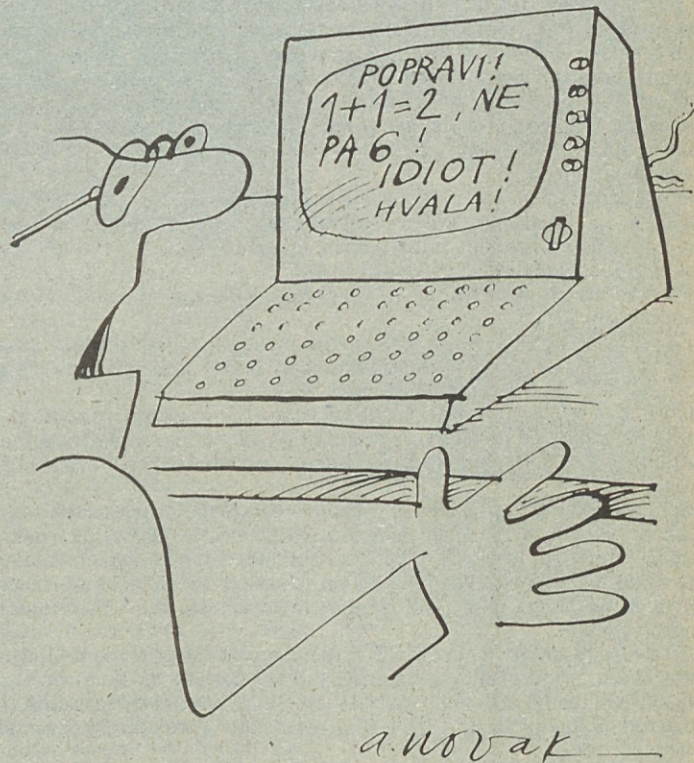
Cena treh nočitev z zajtrkom, vključujoč 4-dnevni tečaj znaša 17.000 din.

Plačilo ob prijavi.

Seminar bo potekal po načrtu Yu surf šole.

Informacije: Zoran Drobne, telefon: 061 571-457.

Prijavite se najpozneje do 15. 4. 1987.

Mali oglasi

Prodajam novo žensko kolo Maraton. Telefon: 443-112.

Prodajam diaprojektor REVUE 1400, teleobjektiv Pentacon 2,8/135, teleobjektiv Pentacon 4/200, reducirko za objektiv, 2 držali za aparat in flash, 2 dvopolni sprožilni vrvi za preslikavanje diapozitivov, telekonverter (2x), senčnik za objektiv, samosprožilec za aparat, kompletno aparaturo za preslikavanje diapozitivov (kompendij, meh, vodilo za meh, vmesni obroč, zaslon za okular) — Ivan Okršlar, Iskra Kibernetika, RTC, tel.: (064) 22-221, int.: 3225.

»YAMAHA PS-55, elektronske orgle z ritmi, prodajam. Telefon: 213-213 int. 34-69 ali popoldne (061) 723-116.«

					ISKRA	KROTA	DEBELEJŠI DROG	LUKA V IZRAELU	ZILA DOVOD-NICA	PERGAM-SKI KRALJ	STAR.: POSESTVO
					RAZGRA-JANJE NEMIR						
					VESOLJ-SKO VOZILO						
					JUŽNI SADEŽ						
					SPLIT ANTON KOLAR			ZENSKI GLAS			
AVTOR: RUDI MURN	KLJUČNI POJEM KITAJSKE RELIGIJE	SATIRIK BUCHWALD	SLOV PESNICA (MAJDA)	ORAC ZVRST KAKEGA IZDELKA			KOREO-GRAF OTRIN	DARILO	NADAV		
SPRETNOST V BOJEVANJU					VERDUEVA OPERA ANTON NANUT						
NEMSKI PESNIK (ACHIM VON)					RAZJEDA PO INFEKCIJI S SPOLNO BOLEZNIJO						
SNOP					ISKRA	DOLGA SVILENA DLAKA					

Planinsko društvo Iskra

Na Travno goro

Potem ko je zaradi slabega vremena odpadel turno-smučarski izlet na Komno, je pred nami že planinski izlet na Travno goro. Vsekakor je treba povedati, da je ta izlet primeren za vse planince. Hoje bo nekaj manj kot 5 ur, vmes pa si bomo ogledali tudi nekaj znamenitosti, med njimi tudi znamenito cerkev v Stari Štifti.

Izlet bo v soboto, 11. aprila, že po tradiciji pa se bomo dobili ob 7-ih pod uro na ljubljanski železniški postaji in se ob 7.15 odpeljali do Žlebiča. Vodil nas bo Jure Petrovčič, ki ima v službi telefon 556-141/256. Pri njem se tudi prijavite, povedal pa vam bo lahko tudi več podrobnosti o samem izletu.

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željznov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica — Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.